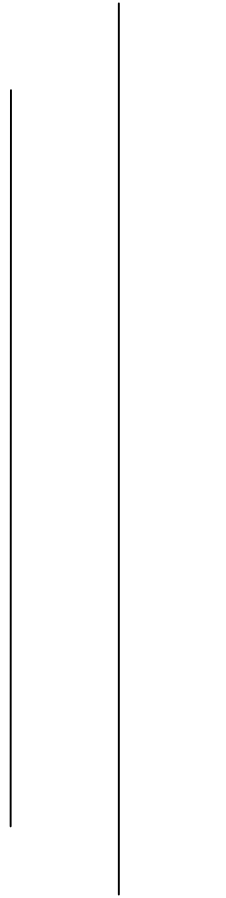

नेपाल पर्यटन बोर्डको आर्थिक वर्ष २०७२/७३ को वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेट

आर्थिक वर्ष २०७२/७३ को वार्षिक
कार्यक्रम तथा बजेट
बोर्डको कार्यकारी समितिको २३०औं बैठकबाट स्वीकृत
माघ २२, २०७२

विषय-सूची

सि.नं.	विवरण	पेज नं.
१.	कार्यकारी समितिको नामावली	१
२.	कार्यक्रम तथा बजेट सञ्चालन सम्बन्धी नीतिगत मार्गदर्शन	२-४
३.	आम्दानी तथा खर्चको बाँडफाँड	५
४.	कार्यक्रम तथा बजेटको सार	६
५.	शिर्षकगत कार्यक्रम तथा बजेट	

नेपाल पर्यटन बोर्डको कार्यकारी समिति

१.	श्री प्रेम कुमार राई सचिव, संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय	अध्यक्ष
२.	श्री गणेश प्रसाद पाण्डेय सहसचिव, अर्थ मन्त्रालय	सदस्य
३.	श्री केदार न्यौपाने, सह सचिव, तथा महानिर्देशक, अध्यागमन विभाग	सदस्य
४.	श्री फणिन्द्र राज खरेल, सहसचिव, महानिर्देशक, राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभाग	सदस्य
५.	श्री सन्जिव गौतम महानिर्देशक, नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण	सदस्य
६.	श्री घनेन्द्र बहादुर श्रेष्ठ	सदस्य
७.	श्री राजेन्द्र प्रसाद सापकोटा	सदस्य
८.	श्री दीपक राज जोशी कार्यकारी प्रमुख	सदस्य-सचिव

कार्यक्रम तथा बजेट सञ्चालन सम्बन्धी नीतिगत मार्गदर्शन

नेपाल पर्यटन बोर्डको आर्थिक वर्ष २०७२/७३ को वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेट तर्जुमा गर्न कार्यकारी समितिको २१९ औं बैठकको निर्णयबाट गठित बजेट तर्जुमा उपसमितिले मिति २०७२/१०/२२ मा समिति समक्ष प्रतिवेदन पेश गर्‍यो । प्राप्त प्रतिवेदन अनुरूप कार्यकारी समितिले नेपाल पर्यटन बोर्ड ऐन, २०५३ ले निर्दिष्ट गरेका बोर्डका उद्देश्यहरु, पर्यटन नीति २०६५ र पर्यटन दूरदृष्टि २०२० का लक्ष्यहरु, नेपाल सरकारका आवधिक तथा वार्षिक कार्यक्रमहरु, नेपाल सरकारको तत्कालीन सुधारको कार्ययोजना २०७२ तथा बोर्डले वहन गर्नुपर्ने जिम्मेवारीहरुलाई मध्यनजर गर्दै कार्यक्रम तथा बजेट स्वीकृत गरेकोछ । निजी क्षेत्र तथा सरोकारवालाहरूसँगको सहकार्यमा नेपालको अन्तर्राष्ट्रिय पर्यटन बजारमा एक आर्कषक र भरपर्दो पर्यटन गन्तव्यस्थलको छवि अझ सुदृढ गराउने, पर्यटकीय आर्कषणहरुको सम्बर्द्धन तथा प्रवर्द्धन गर्ने, भूकम्प तथा आपूर्तिमा देखिएको असहजताले निम्त्याएको संकटबाट पर्यटन क्षेत्रको पुनरुत्थान गर्दै पर्यटक आगमन संख्या बढाउने, पर्यटन क्षेत्रमा आवश्यक योजना तथा अध्ययन अनुसन्धान लगायतका कार्यहरु गर्नेतर्फ कार्यक्रमहरु केन्द्रित गरिएका छन् ।

नेपाल पर्यटन बोर्डको आ.व २०७२/७३ को कार्यक्रम तथा बजेट कार्यान्वयन गर्न कार्यकारी समितिले बोर्ड व्यवस्थापनलाई निम्नानुसारका नीतिगत निर्देशनहरु दिएकोछ । साथै, यस्ता कार्यक्रमहरु कार्यान्वयन गर्नका लागि आवश्यक कार्यविधिहरु १ महिनाभित्र तर्जुमा तथा स्वीकृत गरी लागु गरिनेछ ।

१. बोर्डबाट स्वीकृत कार्यक्रम तथा बजेट कार्यान्वयनका सन्दर्भमा स्थानीय निकाय, निजी क्षेत्र, उपभोक्ता समिति, सामूहिक संस्था, पर्यटन समिति तथा कार्यालयहरूसँग औचित्यता र आवश्यकता हेरी साभेदारीको अवधारणा बमोजिम गर्ने, गराउने ।
२. बोर्डमा प्राप्त हुने सबै प्रकारका आम्दानीहरु एउटा छुट्टै कोषमा (Non Operative Fund) मा राख्ने व्यवस्था तत्काल गर्ने, तथा यसरी खडा भएको कोषबाट सम्बन्धित खाताहरुमा निकास (Transfer) गरेर मात्र खर्च गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
३. भैपरी आउने शिर्षकमा राखिएको रकमलाई आवश्यकता अनुसार सम्बन्धित शिर्षकमा रकमान्तर गरेर मात्र खर्च गर्ने । भावी दायित्वको रुपमा विभिन्न कोषका लागि विगतदेखि हालसम्म छुट्याइएको रकमहरु सम्बन्धित खाताहरुमा तत्काल राख्ने व्यवस्था मिलाउने । साथै, चालु आर्थिक वर्षमा कट्टा हुने यस्ता रकमहरु सम्बन्धित खातामा मात्र जम्मा गर्ने ।
४. खर्च र आम्दानीको शिर्षकगत एकरूपता कायम गर्न तथा आगामी दिनमा बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा कार्य अझै व्यवस्थित बनाउनको लागि बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा दिग्दर्शन तथा बजेट खर्च दिग्दर्शन यथाशिघ्र तयार गर्ने ।
५. अन्तर्राष्ट्रिय पर्यटन प्रवर्द्धन गर्न तथा भूकम्प र आपूर्ति अवरोध पछिको वर्तमान परिस्थितिमा नेपाल एक सुरक्षित तथा आकर्षक गन्तव्य रहेको बारे सकारात्मक सन्देश प्रवाह गर्न अझ बढी आवश्यक भएकाले बजेट बाँडफाँड गर्दा अन्तर्राष्ट्रिय पर्यटन प्रवर्द्धनलाई पहिलो प्राथमिकता दिइएकोछ ।
६. स्थापित पर्यटकीय गन्तव्यहरुमा पर्यटनलाई दिगो रुपमा सम्बर्द्धन गर्ने, अति आवश्यक स्थानहरुमा पर्यटन पूर्वाधार विकासमा स्थानीय निकायको स्वामित्व रहने गरी कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने र नयाँ पर्यटकीय गन्तव्यहरुमा नयाँ पर्यटकीय सम्पदा तथा उपजहरुको सम्भाव्यता अध्ययन गरी पर्यटनको विकास हुने खालका कार्यक्रममा जोड दिइएको छ ।
७. नेपालको पर्यटन क्षेत्रमा आइपर्ने संकट व्यवस्थापन गर्न नेतृत्वदायी भूमिका निर्वाह गर्न पर्यटनसँग सम्बन्धित आपतकालिन विपद् व्यवस्थापन गर्ने सम्बन्धमा पर्यटकहरुको उद्धार गर्न र अन्तर्राष्ट्रियस्तरमा ख्यातिप्राप्त विद्युतीय संचार माध्यमहरु मार्फत पर्यटन प्रवर्द्धनका सन्देशहरु प्रसारण गर्ने कार्यहरुका लागि बजेटको व्यवस्था गरिएको छ ।

८. बोर्डको कार्यकारी समितिको मिति २०६४।१।१७ गतेको निर्णयबाट "बोर्डलाई प्राप्त हुने कुल आयको १० प्रतिशत हरेक वर्ष सन्चित कोषमा राख्ने" निर्णयलाई हाल बोर्डले लिने पर्यटन सेवा शुल्कमा दोब्बर वृद्धि भएकाले १०% लाई घटाएर यस वर्ष पनि ५ % बनाउने निर्णय यथावत नै रहेकोछ ।
९. नेपाल पर्यटन बोर्डले आ.व.२०७०/७१ र २०७१।७२ मा तिर्नुपर्ने दायित्व बाँकी भए व्यवस्थापनले गत वर्षहरुको भुक्तानी दिन बाँकी रकमको औचित्यता तथा प्रमाणको आधारमा यकिन विवरण तयार गरी नियम अनुसार भएको खर्च स्वीकृत बजेट तथा कार्यक्रमको सिमाभित्र रही भुक्तानी दिन सक्नेछ ।
१०. बोर्डमा हुने आम्दानी तथा खर्च प्रचलित कानूनी व्यवस्था अनुरूप जाँच गरी तत्काल सुधार गर्न ३/३ महिनामा आन्तरिक लेखा परीक्षण गरी समिति समक्ष पेश गर्नुपर्नेछ ।
११. कार्यक्रम तथा बजेट कार्यान्वयन गर्दा बोर्डको आर्थिक तथा खरिद विनियमावली, २०७२ अनुरूप गर्ने । साथै, उक्त विनियमावलीमा स्पष्ट नभएका विषयहरु सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ तथा सार्वजनिक खरिद विनियमावली, २०६४ बमोजिम गर्ने ।
१२. बोर्डले अनुदान दिने वा सहकार्य गर्ने संस्थासँग सहकार्य गर्दा निम्नानुसार गर्ने गराउने व्यवस्था व्यवस्थापनले मिलाउने :
- क) नेपाल सरकार वा सम्बन्धित निकायमा नियमानुसार संस्था दर्ता, नविकरण र गत आर्थिक वर्षको लेखा परीक्षणको अद्यावधिक प्रतिवेदन भएको हुनुपर्ने,
 - ख) बोर्डसँग विगतमा रकम निकासा लिएको भए सोको प्रगति प्रतिवेदन, सम्बन्धित कार्यालय र जि.वि.स.को सिफारिसमा बोर्ड र संस्था बीच स्पष्ट कार्यगत शर्तहरु सहित सम्झौता गरी अनुदान रकम निकासा दिने
 - ग) निकासा दिने रकम कम्तीमा दुई किस्तामा दिने र प्रथम किस्ताको प्रगति प्रतिवेदन सन्तोषजनक भएमा मात्र दोस्रो किस्ता निकासा दिने । साथै यसरी आयोजना कार्यान्वयन गर्दा सामान्यतया पेशकी उपलब्ध गराईनेछैन ।
 - घ) बोर्डसँग रकम लिई कार्य गर्ने संस्थाहरुले प्रत्येक २/२ महिनामा पर्यटन प्रवर्द्धन तथा निर्माणका कार्यहरुको कार्य प्रगति प्रतिवेदन बोर्डमा पठाउने व्यवस्था गर्न बोर्ड व्यवस्थापनलाई निर्देशन दिइएको छ ।
१३. बोर्डले अनुदान दिने वा सहकार्य गर्ने संस्थाबाट पेश गरिने कार्यक्रम, लगत इष्टिमेट र डिजाइन सम्भव भएसम्म सरकारी निकायका प्राविधिक वा जि.वि.स.को कार्यालयबाट स्वीकृत गरी बोर्डले तोकेको वा जि.वि.स.को कार्यालयको प्राविधिकको प्रत्यक्ष सुपरीवेक्षण र समन्वयमा पर्यटन पूर्वाधार विकास तथा सम्बर्द्धनका कार्यहरु गर्ने, गराउने ।
१४. नेपाल पर्यटन बोर्डको क्षेत्रीय कार्यालय पोखरामा मात्र भएको हुँदा कार्यकारी समितिबाट स्वीकृत कार्यक्रमहरुलाई बोर्डको पोखरास्थित कार्यालय मार्फत खर्च गर्ने गरी निकासा दिने र त्यस कार्यालयले प्रत्यक्ष सुपरीवेक्षण र अनुगमन गरी प्रगति प्रतिवेदन पठाउने व्यवस्था मिलाउने । साथै पश्चिमाञ्चल क्षेत्रको गण्डकी, धवलागिरी र लुम्बिनी अञ्चलमा सञ्चालित कार्यक्रमहरु बोर्डको पोखरा कार्यालयले आवश्यकतानुसार पर्यटन कार्यालयहरु पोखरा र भैरहवासँग र सम्बन्धित जिल्ला विकास समितिसँग समन्वय गरी सम्पादन गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
१५. नेपाल पर्यटन बोर्डको कार्यालय नभएको अन्य जिल्लामा पर्यटन कार्यालय छ भने स्वीकृत कार्यक्रमहरु पर्यटन कार्यालय मार्फत रकम प्रदान गरी सञ्चालन गर्न सकिने र त्यस्ता कार्यको प्रत्यक्ष सुपरीवेक्षण र अनुगमन त्यसै कार्यालयले गर्ने र आर्थिक उत्तरदायित्व सम्बन्धित कार्यालयमा रहने गरी प्रगति प्रतिवेदन पठाउने व्यवस्था मिलाउने ।
१६. नेपाल पर्यटन बोर्डको कार्यालय पनि नभएको, जिल्लामा पर्यटन कार्यालय पनि नभएको अवस्था छ भने संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय अन्तर्गतका विकास

समितिका कार्यालय, र सो पनि नभएमा सम्बन्धित जि.वि.स.को कार्यालय वा नगपालिकाको कार्यालय मार्फत् कार्यक्रम सञ्चालन गर्न सकिने र त्यस्ता कार्यको सुपरीवेक्षण तथा अनुगमन बोर्डले गर्ने र प्रगति विवरण त्यस्ता कार्यालयहरुबाट बोर्डले प्राप्त गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।

१७. बोर्डले विदेशस्थित कुटनीतिक नियोग, गैर आवासीय नेपाली तथा स्वदेशका निजी क्षेत्रका पर्यटन व्यवसायीका छाता संगठनहरु तथा पर्यटनसँग सम्बन्धित अन्य संस्थाहरु मार्फत् वा त्यस्ता संस्थाहरुसँगको साभेदारी/समन्वयमा आन्तरिक तथा अन्तर्राष्ट्रिय पर्यटन प्रवर्द्धनका कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्न सक्नेछ ।
१८. विगतमा रकम निकासामा भई प्रगति विवरण पेश नगरिएका कार्यक्रमहरुका सन्दर्भमा आवश्यक र सन्तोषजनक विवरण प्राप्त नभएसम्म चालु आ.व.मा बजेट विनियोजन भए पनि रकम निकासामा नदिने ।
१९. बोर्डले अनुदान दिने वा सहकार्य गर्ने कार्यक्रमको हकमा चालु आ.व. समाप्त भएको मितिले २ (दुई) महिनाभित्र सम्बन्धित संस्थाले आर्थिक एवम् प्राविधिक प्रतिवेदन र लेखा परीक्षण समेत गराई सम्बन्धित कार्यालय वा जि.वि.स.मार्फत् बोर्डमा पठाउने व्यवस्था मिलाउने ।
२०. नेपाल पर्यटन बोर्ड कार्य सञ्चालन उपसमितिको मिति २०७२ जेष्ठ ०४ गते बसेको छैठौं बैठकको निर्णय अनुसार रु. दश करोडको पर्यटन पुनरुत्थान कोष स्थापना गरिएकोमा भूकम्प तथा आपूर्तिमा देखिएको असहजता पश्चात् पर्यटन पुनरुत्थानका लागि थप कार्यक्रमहरु गर्नुपर्ने र पुर्ननिर्माण प्राधिकरणको गठन भई कार्यक्रमहरु सञ्चालन हुने क्रममा रहेको हुँदा उक्त रकम आ.व.२०७२/७३ को वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेटमा समावेश गर्ने ।
२१. बोर्डका जस्तै कार्यक्रमहरु नेपाल सरकार वा अन्य कुनै योजनाहरुमा पनि परेका भए नदोहोरिने गरी मात्र कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्ने ।
२२. बोर्डमा स्थायी दरबन्दीमा कार्यरत निर्देशक स्तरका कर्मचारीहरुलाई रु.८०,०००/-, प्रबन्धक तथा अधिकृत स्तरलाई रु.७०,०००/- र अन्य सहायकस्तरलाई रु.६०,०००/- का दरले वार्षिक औषधी उपचार खर्च उपलब्ध गराउने ।
२३. कार्यकारी समितिको मिति २०७२/६/२७ को २२७ औं बैठकद्वारा गत आ.व. २०७१/७२ को खर्चको आधारमा चालु आ.व. २०७२/७३ को लागि खर्च गर्न स्वीकृत भएको एक चौथाई रकम यहि कार्यक्रम तथा बजेटमा समावेश गरिएको छ ।
२४. बोर्डको आ.व. २०७१/७२ सम्मको आन्तरिक र अन्तिम लेखापरीक्षण तथा चालु आ.व.को दोस्रो चौमासिकसम्मको आन्तरिक लेखापरीक्षण १५ दिनभित्र शुरु गरी यथाशिघ्र सम्पन्न गर्ने ।
२५. आ.व.२०७२/७३ का लागि नेपाल पर्यटन बोर्डको स्वीकृत कार्यक्रम तथा बजेटको विवरण बोर्डको वेबसाइटमा राखी सार्वजनिक गर्न बोर्ड व्यवस्थापनलाई निर्देशन दिइएको छ ।

आम्दानी तथा खर्चको बाँडफाँड

उपरोक्त मार्गदर्शनहरूलाई मध्यनजर गर्दै कार्यकारी समितिको २१९ औं बैठकको निर्णयबाट गठित बजेट तर्जुमा उपसमितिको सिफारिश अनुरूप कार्यकारी समितिले आ.व.२०७२/७३ का लागि निम्नानुसार अनुमानित आम्दानी तथा खर्चको बाँडफाँड स्वीकृत गरेको छ ।

१. आम्दानीतर्फ

यस आ.व. २०७२/७३ मा करिब ४ लाख ७० हजार पर्यटकहरू हवाई मार्ग भई नेपाल बाहिर प्रस्थान गर्ने अनुमानको आधारमा रु. ४७ करोड पर्यटन सेवा शुल्क संकलन हुने अनुमान गरिएको छ । त्यस्तै पदयात्री गर्ने पर्यटकहरूबाट पदयात्री सूचना व्यवस्थापन प्रणाली (Trekking Information Management System, TIMS) अर्न्तगत रु. ८ करोड, सञ्चित रकमबाट रु. १९ करोड ८० लाख र पर्यटन पुनरुत्थान कोषबाट रु. १० करोड गरी जम्मा रु. ८४ करोड ८० लाख आम्दानी अनुमान गरिएको छ ।

आ.व. २०७२/७३ को अनुमानित आम्दानी

विवरण	रकम रु.
पर्यटक सेवा शुल्क	४७,००,००,०००/-
पदयात्री सूचना व्यवस्थापन प्रणाली शुल्क	८,००,००,०००/-
सञ्चित रकम	१९,८०,००,०००/-
पर्यटन पुनरुत्थान	१०,००,००,०००/-
जम्मा आय रु.	८४,८०,००,०००/-

२. खर्चतर्फ

आ.व. २०७२/७३ को अनुमानित खर्च

विवरण	रकम रु.
कर्मचारी तथा कार्यालय सञ्चालन खर्च	१४,४८,८९,०९२।७१
पूँजीगत खर्च	३०,००,०००/-
पर्यटन बजार व्यवस्थापन तथा प्रवर्द्धन	१८,०९,५०,०००/-
जनसम्पर्क तथा प्रचार प्रसार	१९,५२,८६,८५८/-
अनुसन्धान, योजना तथा अनुगमन	१,७५,५०,०००/-
पर्यटन सम्पदा तथा संसाधन विकास	२२,२४,३७,०००/-
पदयात्री सूचना व्यवस्थापन प्रणाली खर्च	५,६०,००,०००/-
विधिवत खर्च	३,८७,०४९।२९
संचित रकम/कोष	२,७५,००,०००/-
जम्मा खर्च रु.	८४,८०,००,०००/-

यसरी आ.व.२०७२/७३ मा बजेट तर्जुमा उपसमितिको सिफारिश अनुरूप विभिन्न शीर्षकहरूबाट हुने अनुमानित जम्मा आय रु. ८४ करोड ८० लाख र कुल प्रस्तावित खर्च रु. ८४ करोड ८० लाख नै रहेको छ ।

नेपाल पर्यटन बोर्ड

आ.व.२०७२/७३ को कार्यक्रम तथा बजेटको सार

	विवरण	आ.व.२०७१/७२ को बजेट, रु.	आ.व.२०७१/७२ को अनुमानित आम्दानी तथा खर्च, रु.	आ.व.२०७२/७३ को बजेट, रु.	कैफियत
1	कुल आय	१,१०१,०८९,०२८।००	८७६,८२०,६१०।००	८४८,०००,०००।००	
1.1	पर्यटन सेवा शुल्क (TSF)*	७६७,९३७,०००।००	७३१,३४६,५००।००	४७०,०००,०००।००	
1.2	विविध आय				
1.3	पदयात्री पर्यटक सूचना व्यवस्थापन शुल्क (TIMS**)	१८३,१५२,०२८।००	१४५,४७४,११०।००	८०,०००,०००।००	
1.4	संचित रकमबाट हुने व्यवस्था	१५०,०००,०००।००		१९८,०००,०००।००	
1.5	पर्यटन पुनरुत्थान कोष			१००,०००,०००।००	
2	कुल खर्च	९३३,०९०,७९६।००	५५२,३३९,३६३।२७	८४८,०००,०००।००	
2.1	कर्मचारी तथा कार्यालय सञ्चालन खर्च	९५,५११,९५४।२४	७७,७६१,७५६।३२	१४४,८८९,०९२।७१	
2.2	पूँजीगत खर्च	८,४५०,०००।००	०।००	३,०००,०००।००	आ.व.२०७१/७२ मा पूँजीगत खर्च नभएको
2.3	कार्यक्रम खर्चहरू :		४४९,६४७,३८४।२०	६७२,२२३,८५८।००	
2.3.1	पर्यटन बजार व्यवस्थापन तथा प्रवर्द्धन	१९०,०००,०००।००	६२,६६१,६६२।५९	१८०,९५०,०००।००	
2.3.2	जनसम्पर्क तथा प्रचार प्रसार	२३०,०००,०००।००	१६३,०४७,०५१।७९	१९५,२८६,८५८।००	आ.व.२०७१/७२ मा कार्यकारी समिति र कार्यसंचालन उपसमितिको निर्णयानुसार प्रधानमन्त्री दैवीप्रकोप उद्धार कोष र पर्यटन पुनरुत्थान कोषमा खर्च गरिएको
2.3.3	अनुसन्धान, योजना तथा अनुगमन	१८,८००,०००।००	१,१५६,३९१।७८	१७,५५०,०००।००	
2.3.4	पर्यटन सम्पदा तथा संशाधन विकास	२८०,७५०,०००।००	१११,३२९,११०।६७	२२२,४३७,०००।००	पोखरा क्षेत्रीय कार्यालयको कार्यक्रम सहित
2.3.5	पोखरा क्षेत्रीय कार्यालय	३४,८००,०००।००	४,६३३,५७६।३०		पर्यटन सम्पदा तथा संशाधन विकास अन्तर्गत राखिएको
2.3.6	कर्पोरेट सर्भिसेज	३९,६६०,८९०।००	७५,६४९,८५१।३२		कार्य सञ्चालन खर्च अन्तर्गत राखिएको
2.3.7	कार्यकारी प्रमुखको कार्यालय खर्च	१,०००,०००।००	१८८,५४७।००		कार्य सञ्चालन खर्च अन्तर्गत राखिएको
2.3.8	कार्यकारी समितिको निर्णयबाट गरिने पर्यटन प्रवर्द्धनात्मक कार्यक्रम	३६,३५७,९५२।००	०।००		
2.3.9	कार्यकारी समिति तथा उपसमितिको बैठक लगायतका खर्चहरू	२,०००,०००।००	२,१११,९०५।००		कार्य सञ्चालन खर्च अन्तर्गत राखिएको
	पदयात्री पर्यटक सूचना व्यवस्थापन शुल्क कोष (३० प्रतिशत)	१२२,१०१,३५२।००			बोर्डको खुद आयमा समावेश भएको
2.3.10	पदयात्री पर्यटक सूचना व्यवस्थापन शुल्क कोष (३० प्रतिशत)	६१,०५०,६७६।००	३,९३९,०६५।००	२४,०००,०००।००	सशर्त अनुदान दिई खर्च गरिने
2.3.11	टानलाई दिइने पदयात्री पर्यटक सूचना व्यवस्थापन शुल्क (३० प्रतिशत)	६१,०५०,६७६।००		२४,०००,०००।००	सशर्त अनुदान दिई खर्च गरिने
2.3.12	पदयात्री पर्यटक सूचना व्यवस्थापन शुल्क कोष (१० प्रतिशत मजदुर कल्याणकारी)			८,०००,०००।००	सशर्त अनुदान दिई खर्च गरिने
2.4	विविध खर्च			३८७,०४९।२९	
2.5	संचित रकम***	४५,८९६,८८०।००	२४,९३०,२२२।७५	२७,५००,०००।००	
	सामान्य संचित कोष	२२,९४८,४४०।००		१३,७५०,०००।००	
	अवकाश कोष	२२,९४८,४४०।००	२२,९४८,४४०।००	१३,७५०,०००।००	अवकाश कोषमा पठाउन बाँकी
	बचत/घाटा			०.००	

* आ.व. २०७२/७३ मा वि.अ.वि. हुँदै नेपालबाट बाहिरिने पर्यटकको संख्या ४,७०,००० अनुमान गरिएको

** आ.व. २०७२/७३ मा TIMS प्रयोग गर्ने अनुमानित पदयात्री पर्यटकको संख्याको आधारमा

*** बोर्डको कार्यकारी समितिको २०६४/१७ गतेको बोर्डलाई प्राप्त हुने कुल आयको १० प्रतिशत हरेक वर्ष सन्चित कोषमा राख्ने निर्णय भएकोमा १०% लाई घटाएर ५ % बनाइएको

बोर्डको गत आ.व.२०७१/७२ को आय तथा व्ययको अन्तिम हिसाब मिलान गर्न बाँकी रहेको

आ.व. २०७२।७३ को बजेट तथा कार्यक्रम

बजेट शीर्षक : १ पर्यटन बजार व्यवस्थापन तथा प्रवर्द्धन						
बजेट उपशीर्षक	बजार वर्गिकरण	कार्यक्रम	बजेट रकम, रु.	क्रियाकलापहरु	उपलब्धी सूचकाङ्क	कैफियत
१.१ गन्तव्य प्रवर्द्धन		विभिन्न देशहरुमा गन्तव्य प्रवर्द्धनका कार्यक्रमहरु आयोजना गर्ने		क) कार्यक्रमसँग सम्बन्धित साभेदार तथा लक्षित गतिविधिहरु पहिचान गर्ने ।	क) नेपालका पर्यटन व्यवसायी तथा श्रोत बजारका व्यवसायीहरुबीच व्यवसायिक सम्बन्ध एवं साभेदारीको स्थापना तथा सहकार्य ।	UNWTO, ATTA, WTTC, PATA तथा अन्य संस्थाहरुका अन्तर्राष्ट्रिय मञ्च मार्फत गन्तव्य प्रवर्द्धन
	अष्ट्रेलिया	सिड्नी, मेलबर्न, ब्रिसबेनमा गन्तव्य प्रवर्द्धन कार्यक्रम	३,४००,०००।००	ख) आवश्यक बजेट तथा कार्यक्रमसँग सम्बन्धित अन्य विषयहरुको विस्तृत योजना तयार पार्ने ।	ख) कार्यक्रममा भाग लिने सहभागी एवं व्यवसायिक संघसंस्थाको संख्या ।	
	अन्य	अन्य देशहरुमा गन्तव्य प्रवर्द्धनका कार्यक्रमहरु	३,६००,०००।००	ग) सम्बन्धित सरोकारवालाहरूसँग समन्वय गर्ने । घ) कार्यक्रममा सहभागी हुने । ङ) कार्यक्रममा सहभागिता पश्चात् समिक्षा गर्ने ।	ग) सञ्चार माध्यमसँगको सम्बन्ध स्थापना एवं विस्तार । घ) सहभागिताबाट श्रृजना हुने नयाँ अवसरहरु । ङ) उपभोक्ता लक्षित प्रवर्द्धन । च) नेपाल आउने पर्यटकको आगमनमा वृद्धि ।	
	जम्मा		७,०००,०००।००			
१.२ पर्यटन मेला		विभिन्न देशहरुमा आयोजना हुने पर्यटन मेलाहरुमा सहभागी हुने		क) योजना तथा बजेटको तयारी । ख) कार्यक्रममा व्यवसायीको सहभागिताका लागि सूचना प्रकाशन । ग) PR Company को खोजी तथा छनौट । घ) कार्यक्रममा सहभागिता जनाउने सहभागी पर्यटन व्यवसायी एवं संघसंस्थाहरूसँग आवश्यक समन्वय । ङ) कार्यक्रमसँग सम्बद्ध विभिन्न पक्षको व्यवस्थापन	क) स्टल भ्रमणमा आउने आगन्तुकको संख्या । ख) सहभागीहरुबाट प्राप्त सुझाव तथा पृष्ठपोषण । ग) श्रोत बजारका व्यवसायीहरु माफ्न नेपाल एक विश्वासिलो गन्तव्यस्थलको रुपमा स्थापित हुने । ग) नयाँ तथा पुराना व्यवसायी-व्यवसायी बीचको सम्पर्कको संख्या । घ) कार्यक्रममा सहभागी भएका व्यवसायीहरुको संख्या । ङ) उपभोक्ता लक्षित प्रवर्द्धन ।	
१.२.१	स्थापित बजार					
	संयुक्त अधिराज्य	WTM, लण्डन	१६,०००,०००।००			
	जर्मनी	CMT, स्टुटगार्ट	१,६५०,०००।००			
	जर्मनी	ITB, बर्लिन	१३,०००,०००।००			
	नेदरल्याण्ड	Vakantiebeurs, उत्रेक	१,३५०,०००।००			
	स्पेन	FITUR, म्याड्रिड	२,६००,०००।००			
	ईटाली	BIT, मिलान	२,५००,०००।००			
	रुस	MITT, मस्को	४,५००,०००।००			
	फ्रान्स	IFTM Top Resa, पेरिस	५,४००,०००।००			
	स्पेन	EUROAL	३,५००,०००।००			
	जापान	JATA, टोकियो	३,३००,०००।००			
	जम्मा		५३,८००,०००।००			
१.२.२	उदियमान बजार					
	सिंगापुर	NATAS 2015/2016 सिंगापुर	२,५००,०००।००			
	बंगलादेश	DTM, Dhaka	१,५००,०००।००			
	मलेसिया	MATTA, क्वालालम्पुर	२,८००,०००।००			
	दुबई	ATM, दुबई	४,०००,०००।००			
	दक्षिण कोरीया	KOTFA, सियोल	४,०००,०००।००			
	जम्मा		१४,८००,०००।००			
१.२.३	सम्भाव्य बजार					
	इजरायल	IMTM, तेलअभिभ	३,५००,०००।००			
	भियतनाम	VITM, हनोइ	४,०००,०००।००			
	जम्मा		७,५००,०००।००			
कुल (पर्यटन मेला)			७६,१००,०००।००			

आ.व. २०७२।७३ को बजेट तथा कार्यक्रम

बजेट उपशीर्षक	बजार बर्गिकरण	कार्यक्रम	बजेट रकम, रु.	क्रियाकलापहरु	उपलब्धी सूचकाङ्क	कैफियत
१.३ सेल्स मिशन	संयुक्त राज्य अमेरिका	संयुक्त राज्य अमेरिकाका विभिन्न ४ वटा प्रमुख शहरहरुमा सेल्स मिशनहरुको आयोजना गर्ने	११,०००,०००।००	क) योजना तथा बजेटको तयारी । ख) कार्यक्रममा व्यवसायीको सहभागिताका लागि सूचना प्रकाशन । ग) PR Company को खोजी तथा छनौट । घ) सहभागी पर्यटन व्यवसायी एवं संघसंस्थाहरूसँग आवश्यक समन्वय । ङ) कार्यक्रमसँग सम्बद्ध विभिन्न पक्षको व्यवस्थापन च) सञ्चार माध्यम एवं दूर अपरेटसंहरूसँग सम्पर्क स्थापना, जानकारी प्रदान तथा छलफलको आयोजना । छ) आवश्यकताअनुसार पत्रकार सम्मेलन, सांस्कृतिक कार्यक्रमको आयोजना । भ) समिक्षा बैठकको आयोजना ।	क) नेपालका व्यवसायी तथा श्रोत बजारका व्यवसायीहरुबीच नयाँ व्यवसायिक सम्बन्ध एवं साभेदारीको स्थापना तथा सहकार्य । ख) कार्यक्रममा भाग लिने सहभागी एवं व्यवसायिक संघसंस्थाको संख्या । ग) सञ्चार माध्यमहरूसँगको सम्बन्ध स्थापना एवं विस्तार । घ) सहभागिताबाट श्रृजना हुने नयाँ व्यवसायहरु । ङ) उपभोक्ता लक्षित प्रवर्द्धन । च) नेपाल आउने पर्यटकको आगमनमा वृद्धि ।	पर्यटन व्यवसायी एवं संघसंस्थाहरूसँग आवश्यक समन्वय गरी स्थान छनौट गरिने
१.४ संयुक्त प्रवर्द्धनात्मक कार्यक्रम		राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय सरोकारवालाहरूसँगको सहकार्य मार्फत गन्तव्य प्रवर्द्धन ।		क) कार्यक्रमसँग सम्बन्धित साभेदार तथा लक्षित गतिविधिहरु पहिचान गर्ने । ख) आवश्यक बजेट तथा कार्यक्रमसँग सम्बन्धित अन्य विषयहरुको विस्तृत योजना तयार पार्ने । ग) सम्बन्धित सरोकारवालाहरूसँग समन्वय गर्ने । घ) कार्यक्रममा सहभागी हुने । ङ) कार्यक्रममा सहभागिता पश्चात् समिक्षा गर्ने ।	क) विदेशमा बस्ने नेपाली तथा अन्य अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्ध मार्फत नेपाल भ्रमणमा आउने पर्यटकको संख्यामा वृद्धि । ख) नेपाल लक्षित दूर सञ्चालन गर्ने दूर अपरेटर तथा पत्रकार सम्बन्धी वास्तविक जानकारी अद्यावधिक हुने । ग) नयाँ स्थापित साभेदारहरुको संख्या ।	
	मलेसिया, सिंगापुर, थाइल्याण्ड	सोड्रो नेपालको सहकार्यमा सेल्समिसन तथा गन्तव्य प्रवर्द्धन कार्यक्रम आयोजना	२,५००,०००।००			
	थाइल्याण्ड	नेपाल फेस्टिभल, बैकक	२,५००,०००।००			
		Expo Milano, लगायत अन्य कार्यक्रमहरु	४,०००,०००।००			
	जम्मा		९,०००,०००।००			
१.५ अन्य कार्यक्रम				क) कार्यक्रमसँग सम्बन्धित साभेदार तथा लक्षित गतिविधिहरुको पहिचान गर्ने, छलफल गर्ने तथा कार्यक्रमलाई अन्तिम रुप दिने । ख) आवश्यक बजेट तथा कार्यक्रमसँग सम्बन्धित अन्य विषयहरुको विस्तृत योजना तयार गरी अन्तिम रुप दिने । ग) सम्बन्धित सरोकारवालाहरूसँग समन्वय गर्ने । घ) कार्यक्रममा सहभागिता जनाउने ङ) कार्यक्रममा सहभागिता पश्चात् समिक्षा गर्ने ।	व्यवसायी एवं उपभोक्ता लक्षित सहकार्य सहितका प्रवर्द्धनात्मक गतिविधिहरु ।	
१.५.१	PATA Travel Mart, बैंगलोर, भारत		३,६००,०००।००			

आ.व. २०७२।७३ को बजेट तथा कार्यक्रम

बजेट उपशीर्षक	बजार वर्गिकरण	कार्यक्रम	बजेट रकम, रु.	क्रियाकलापहरु	उपलब्धी सूचकाङ्क	कैफियत
१.६ भारत लक्षित कार्यक्रम						
१.६.१	गन्तव्य प्रवर्द्धन	आवश्यकता अनुसार गन्तव्य प्रवर्द्धनमा सहभागिता जनाउने ।	५,०००,०००।००	क) कार्यक्रमसँग सम्बन्धित साभेदार तथा लक्षित गतिविधिहरु पहिचान गर्ने । ख) आवश्यक बजेट तथा कार्यक्रमसँग सम्बन्धित अन्य विषयहरुको विस्तृत योजना तयार पार्ने । ग) सम्बन्धित सरोकारवालाहरूसँग समन्वय गर्ने । घ) कार्यक्रममा सहभागी हुने । ङ) कार्यक्रममा सहभागिता पश्चात् समिक्षा गर्ने ।	क) नेपालका व्यवसायी तथा श्रोत बजारका व्यवसायीहरुबीच नयाँ व्यवसायिक सम्बन्ध एवं साभेदारीको स्थापना तथा सहकार्य । ख) कार्यक्रममा भाग लिने सहभागि एवं व्यवसायिक संघसंस्थाको संख्या । ग) सञ्चार माध्यमहरूसँगको सम्बन्ध स्थापना एवं विस्तार । घ) सहभागिताबाट थ्रजना हुने नयाँ व्यवसायहरु । ङ) उपभोक्ता लक्षित प्रवर्द्धन । च) नेपाल आउने पर्यटकको आगमनमा वृद्धि ।	
१.६.२	पर्यटन मेला	TTF, कोलकाता, 2015	१,६००,०००।००	क) योजना तथा बजेटको तयारी ।	क) स्टल भ्रमणमा आउने आगन्तुकको संख्या ।	पर्यटन व्यवसायी एवं संघसंस्थासँग आवश्यक समन्वय गरी स्थान छनौट गरिने ।
		IITM, मुम्बई	२,०००,०००।००	ख) कार्यक्रममा व्यवसायीको सहभागिताका लागि सूचना प्रकाशन	ख) सहभागिहरुबाट प्राप्त सुझाव तथा पुष्टपोषण ।	
		TTF, बैङ्गलोर	१,९००,०००।००	ग) PR Company को खोजी तथा छनौट ।	ग) श्रोत बजारका व्यवसायीहरु माफ नेपाल एक विश्वासिलो गन्तव्यस्थलको रुपमा स्थापित हुने ।	
		TTF, मुम्बई	३,०००,०००।००	घ) सहभागी हुने पर्यटन व्यवसायी एवं संघसंस्थासँग आवश्यक समन्वय ।	घ) नयाँ तथा पुराना व्यवसायी-व्यवसायी बीचको सम्पर्कको संख्या ।	
		TTF, हैदराबाद	२,०००,०००।००	ङ) कार्यक्रमसँग सम्बद्ध विभिन्न पक्षको व्यवस्थापन	ङ) कार्यक्रममा सहभागी भएका व्यवसायीहरुको संख्या ।	
		SATTE, नयाँदिल्ली	३,१५०,०००।००	च) सञ्चार माध्यम एवं दूर अपरेटरहरूसँग सम्पर्क स्थापना, जानकारी प्रदान तथा छलफलको आयोजना ।		
		TTF, कोलकाता, 2016	२,०००,०००।००	छ) आवश्यकताअनुसार पत्रकार सम्मेलन, सांस्कृतिक कार्यक्रमको आयोजना ।		
		MTM MICE Travel Mart, मुम्बई	१,०००,०००।००	ज) समिक्षा बैठकको आयोजना ।		
	जम्मा		१६,६५०,०००।००			
१.६.३	सेल्स मिशन	मध्य तथा पश्चिम भारत	४,०००,०००।००	क) योजना तथा बजेटको तयारी । ख) कार्यक्रममा व्यवसायीको सहभागिताका लागि सूचना प्रकाशन ग) PR Company को खोजी तथा छनौट । घ) कार्यक्रममा सहभागिता जनाउने सहभागि पर्यटन व्यवसायी एवं संघसंस्थासँग आवश्यक समन्वय । ङ) कार्यक्रमसँग सम्बद्ध विभिन्न पक्षको व्यवस्थापन च) सञ्चार माध्यम एवं दूर अपरेटरहरूसँग सम्पर्क स्थापना, जानकारी प्रदान तथा छलफलको आयोजना । छ) आवश्यकताअनुसार पत्रकार सम्मेलन, सांस्कृतिक कार्यक्रमको आयोजना । ज) समिक्षा बैठकको आयोजना ।	क) नेपालका व्यवसायी तथा श्रोत बजारका व्यवसायीहरुबीच नयाँ व्यवसायिक सम्बन्ध एवं साभेदारीको स्थापना तथा सहकार्य । ख) कार्यक्रममा भाग लिने सहभागि एवं व्यवसायिक संघसंस्थाको संख्या । ग) सञ्चार माध्यमहरूसँगको सम्बन्ध स्थापना एवं विस्तार । घ) स्टल भ्रमणमा आउने आगन्तुकको संख्या । ङ) सहभागिताबाट थ्रजना हुने नयाँ व्यवसायहरु । च) उपभोक्ता लक्षित प्रवर्द्धन । च) नेपाल आउने पर्यटकको आगमनमा वृद्धि ।	
		पूर्वी भारत	४,०००,०००।००			
	जम्मा		८,०००,०००।००			

आ.व. २०७२।७३ को बजेट तथा कार्यक्रम

बजेट उपशीर्षक	बजार बर्गिकरण	कार्यक्रम	बजेट रकम, रु.	क्रियाकलापहरु	उपलब्धी सूचकाङ्क	कैफियत
१.६.४	संयुक्त प्रवर्द्धनात्मक कार्यक्रम	राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय सरोकारवालाहरुको सहकार्यमार्फत गन्तव्य प्रवर्द्धन तथा उपभोक्ता केन्द्रित कार्यक्रम आयोजना ।		क) कार्यक्रममा सहभागी हुने । ख) प्रवर्द्धनात्मक गतिविधि एवं अभियानको आयोजना गर्ने । ग) दूर अपरेटरहरूसँग छलफल तथा कार्यशालाको आयोजना गर्ने ।	क) विदेशमा बस्ने नेपाली तथा अन्य अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्ध मार्फत नेपाल भ्रमणमा आउने पर्यटकको संख्यामा वृद्धि । ख) नेपाल लक्षित दूर सञ्चालन गर्ने दूर अपरेटर तथा पत्रकारसम्बन्धि वास्तविक जानकारी अद्यावधिक हुने । ग) नयाँ स्थापित साभेदारहरुको संख्या ।	
		पूर्व क्षेत्रका सीमावर्ती भारतीय शहरहरु (पूर्व क्षेत्रका पर्यटन व्यवसायीहरुको सहभागितामा)	१,०००,०००।००			
		मध्य तथा सुदूर पश्चिम क्षेत्रका सीमावर्ती भारतीय शहरहरु (मध्य तथा सुदूर पश्चिम क्षेत्रका पर्यटन व्यवसायीहरुको सहभागितामा)	१,५००,०००।००			
		अन्य क्षेत्रहरुमा प्रवर्द्धनका कार्यक्रमहरु	४,५००,०००।००			
		जम्मा	७,०००,०००।००			
१.६.५	सूचना केन्द्र-वाराणसी	वाराणसी ललितघाटस्थित सूचना केन्द्र सञ्चालन गर्न सहयोगतथा प्रवर्द्धनात्मक सामग्री उपलब्ध गराउने	५००,०००।००			
		कुल (भारत)	३७,१५०,०००।००			
		१.७ चीन लक्षित कार्यक्रम				
१.७.१	गन्तव्य प्रवर्द्धन	नेपाल पर्यटन बोर्डले आवश्यकता अनुसार गन्तव्य प्रवर्द्धनमा सहभागिता जनाउने ।	५,०००,०००।००	क) कार्यक्रमसँग सम्बन्धित साभेदार तथा लक्षित गतिविधिहरु पहिचान गर्ने । ख) आवश्यक बजेट तथा कार्यक्रमसँग सम्बन्धित अन्य विषयहरुको विस्तृत योजना तयार पार्ने । ग) सम्बन्धित सरोकारवालाहरूसँग समन्वय गर्ने । घ) कार्यक्रममा सहभागी हुने । ङ) कार्यक्रममा सहभागिता पश्चात् समिक्षा गर्ने ।	क) नेपालका व्यवसायी तथा श्रोत बजारका व्यवसायीहरुबीच नयाँ व्यवसायिक सम्बन्ध एवं साभेदारीको स्थापना तथा सहकार्य । ख) कार्यक्रममा भाग लिने सहभागी एवं व्यवसायिक संघसंस्थाको संख्या । ग) सञ्चार माध्यमहरूसँगको सम्बन्ध स्थापना एवं विस्तार । घ) सहभागिताबाट थ्रुजना हुने नयाँ व्यवसायहरु । ङ) उपभोक्ता लक्षित प्रवर्द्धन । च) नेपाल आउने पर्यटकको आगमनमा वृद्धि ।	ग्वाङ्झाउ, कुन्मिङ, वेईजिङ तथा साङ्घाई जस्ता पर्यटकिय तथा हवाई सम्पर्कका आधारमा ठूला शहरहरु ।
१.७.२	पर्यटन मेला	CITM, कुन्मिङ GITE, ग्वाङ्झाउ COTTM, वेईजिङ ITE, हङकङ WTM Connect China	२,४००,०००।०० ४,०००,०००।०० ५,०००,०००।०० ३,५००,०००।०० ४,०००,०००।००	क) योजना तथा बजेटको तयारी । ख) कार्यक्रममा व्यवसायीको सहभागिताका लागि सूचना प्रकाशन ग) PR Company को खोजी तथा छनौट । घ) कार्यक्रममा सहभागिता जनाउने सहभागी पर्यटन व्यवसायी एवं संघसंस्थासँग आवश्यक समन्वय । ङ) कार्यक्रमसँग सम्बद्ध विभिन्न पक्षको व्यवस्थापनच ।	क) स्टल भ्रमणमा आउने आगन्तुकको संख्या । ख) सहभागिहरुबाट प्राप्त सुझाव तथा पृष्ठपोषण । ग) श्रोत बजारका व्यवसायीहरु माफ्न नेपाल एक विश्वासिलो गन्तव्यस्थलको रुपमा स्थापित हुने । घ) नयाँ तथा पुराना व्यवसायी-व्यवसायीबीचको सम्पर्कको संख्या । ङ) कार्यक्रममा सहभाग भएका व्यवसायीहरुको संख्या ।	
		जम्मा (पर्यटन मेला)	१८,९००,०००।००			

आ.व. २०७२।७३ को बजेट तथा कार्यक्रम

बजेट उपशीर्षक	बजार बर्गिकरण	कार्यक्रम	बजेट रकम, रु.	क्रियाकलापहरु	उपलब्धी सूचकाङ्क	कैफियत
१.७.३	सेल्स मिशन	चीनका प्रमुख शहरहरु	५,०००,०००।००	क) योजना तथा बजेटको तयारी । ख) कार्यक्रममा व्यवसायीको सहभागिताका लागि सूचना प्रकाशन ग) PR Company को खोजी तथा छनौट । घ) कार्यक्रममा सहभागिता जनाउने सहभागि पर्यटन व्यवसायी एवं संघसंस्थासँग आवश्यक समन्वय । ङ) कार्यक्रमसँग सम्बद्ध विभिन्न पक्षको व्यवस्थापन (विशेषत वन्दोवस्ती व्यवस्थापन) । च) आवश्यकताअनुसार सञ्चार माध्यम एवं टूर अपरेटर्सहरूसँग सम्पर्क स्थापना, जानकारी प्रदान तथा छलफलको आयोजना । छ) आवश्यकताअनुसार पत्रकार सम्मेलन, सांस्कृतिक कार्यक्रमको आयोजना । ज) समिक्षा बैठकको आयोजना ।	क) नेपालका व्यवसायी तथा श्रोत बजारका व्यवसायीहरूबीच नयाँ व्यवसायिक सम्बन्ध एवं साझेदारीको स्थापना तथा सहकार्य । ख) कार्यक्रममा भाग लिने सहभागि एवं व्यवसायिक संघसंस्थाको संख्या । ग) सञ्चार माध्यमहरूसँगको सम्बन्ध स्थापना एवं विस्तार । घ) सहभागिताबाट श्रृजना हुने नयाँ व्यवसायहरु । च) नेपाल आउने पर्यटकको आगमनमा वृद्धि ।	पर्यटन व्यवसायी एवं संघसंस्थासँग आवश्यक समन्वय गरी स्थान छनौट गरिने ।
१.७.४	संयुक्त प्रवर्द्धनात्मक कार्यक्रम	2nd Sichuan Intl. Travel Expo लगायत अन्य प्रवर्द्धनात्मक कार्यक्रम	२,५००,०००।००	क) कार्यक्रमसँग सम्बन्धित साझेदार तथा लक्षित गतिविधिहरूको पहिचान गर्ने । ख) आवश्यक बजेट तथा कार्यक्रमसँग सम्बन्धित अन्य विषयहरूको विस्तृत योजना तयार पार्ने । ग) सम्बन्धित सरोकारवालाहरूसँग समन्वय गर्ने । घ) कार्यक्रममा सहभागी हुने । ङ) कार्यक्रममा सहभागिता पश्चात् समिक्षा गर्ने ।	क) विदेशमा बस्ने नेपाली तथा अन्य अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्ध मार्फत नेपाल भ्रमणमा आउने पर्यटकको संख्यामा वृद्धि । ख) नेपाल लक्षित टूर सञ्चालन गर्ने टूर अपरेटर तथा पत्रकार सम्बन्धी वास्तविक जानकारी अद्यावधिक हुने । ग) नयाँ स्थापित साझेदारहरूको संख्या ।	
कुल (चीन)			३१,४००,०००।००			
१.८	सोधभर्ना	ITB, बर्लिन लगायत	५,५००,०००।००			
कुल रकम			१८०,९५०,०००।००			

नेपाल पर्यटन बोर्ड
जनसम्पर्क तथा प्रचार महाशाखा
आ.व. २०७२।७३ को बजेट तथा कार्यक्रम

बजेट शिर्षक : २ जनसम्पर्क तथा प्रचार प्रसार

बजेट उप-शिर्षक		कार्यक्रम		बजेट रकम, रु..	क्रियाकलापहरु	उपलब्धी सुचांकहरु	कैफियत
२.१	प्रवर्द्धनात्मक सामाग्रीहरुको डिजाइन तथा उत्पादन	२.१.१	ब्रोसर, नक्शा तथा बुकलेटहरुको डिजाइन तथा उत्पादन	१७,०००,०००।००	क) Travellers Information लाई अद्यावधिक तथा नयाँ स्वरुपमा डिजाइन गरी अंग्रेजी, फ्रेन्च, जर्मन, स्पानिस, रसियन, चाइनिज, कोरियन, जापानिज, थाई, डच आदि भाषामा उत्पादन गर्ने । ख) नेपालका विभिन्न प्राकृतिक, साँस्कृतिक, धार्मिक, साहसिक तथा अन्य सम्पदा तथा गतिविधिहरुलाई समेटि ब्रोसरहरु उत्पादन गर्ने । ग) नेपालका प्रमुख पर्यटकीय गन्तव्य तथा गतिविधिहरुको बारेमा पर्यटकलाई जानकारी मुलक नक्शा, पोस्टर, स्टिकर, पोस्टकार्ड र पुस्तिकाहरु तयार गर्ने । घ) सिडी, डिभिडी, मोन्टाज, टिभिसी, मल्टिमिडिया तथा अन्य पवर्द्धनात्मक भिडियोहरुको उत्पादन । ड) प्रवर्द्धनात्मक भोला तथा फोल्डर उत्पादन च) अन्य उपयुक्त हुने छापा तथा विद्युतीय प्रवर्द्धनात्मक सामाग्रीहरुको उत्पादन । छ) नेपालका पर्यटकिय गन्तव्य तथा मौलिक खानाका परिकारहरु समावेश गरिएको पुस्तक ।	क) नेपालको पर्यटन सम्पदा तथा कृयाकलापहरुको बृहत्तर जनचेतना अभिवृद्धि हुने । ख) प्रवर्द्धनात्मक सामाग्रीहरु विभिन्न अन्तर्राष्ट्रिय पर्यटन मेला, सभा, सेमिनार, सम्मेलन, सेल्स मिसनहरुमा वितरण हुन उपलब्ध हुने । साथै विदेशस्थित नेपाली नियोगहरु, पर्यटन बोर्डका प्रतिनिधिहरु, टुर अपरेटरहरु, एनआरएनका कार्यालयहरुबाट तथा देशभित्रका पर्यटन सुचना केन्द्रहरुबाट प्रवर्द्धनात्मक सामाग्रीहरु वितरण गर्न उपलब्ध हुने ।	
		२.१.२	वृत्तचित्र निर्माण	३,०००,०००।००	क) नेपालका विभिन्न पर्यटकीय स्थल, संस्कृति र चाडपर्व समेत भल्किने वृत्तचित्र निर्माण गर्ने ।		

नेपाल पर्यटन बोर्ड
जनसम्पर्क तथा प्रचार महाशाखा
आ.व. २०७२।७३ को बजेट तथा कार्यक्रम

बजेट उप-शिरषक		कार्यक्रम		बजेट रकम, रु..	क्रियाकलापहरु	उपलब्धी सुचांकहरु	कैफियत
		२.१.३	विद्युतीय माध्यम मार्फत प्रवर्द्धन	४,०००,०००।००	नेपाल पर्यटन बोर्डको वेभसाइटको स्टरोन्नति गर्ने र पोजिसनिंग गर्ने, अरु प्रचलित वेभसाइटमा लिंक गर्ने,	ने.प.बो.को वेभसाइट आकर्षक तथा व्यवसायिक स्तरको भई वेभसाइट हेर्नेहरुको संख्यामा वृद्धि हुने ।	
					डिजिटल मार्केटिंग तथा सामाजिक संजाल जस्तै फेसबुक, टि्वटर, इस्टाग्रामका माध्यमबाट नेपालको पर्यटन प्रवर्द्धन गर्ने ।		
		२.१.४	Tourist Friendly Mobile Apps निर्माण	१,५००,०००।००	पर्यटन सम्बन्धी पर्यटकहरुलाई गन्तव्य र गतिविधि खोज्न उपयोगी Apps (andriod and ios freidnly) निर्माण गर्ने र प्रचार गर्ने	Apps निर्माण भई पर्यटकहरुलाई सेवा विस्तार	
		२.१.५	उपहारका सामाग्रीहरुको डिजाइन तथा उत्पादन	२,५००,०००।००	नेपाल भल्काउने हस्तकला तथा अन्य आकर्षक एवं सृजनशील उपहारका सामाग्रीहरुको डिजाइन तथा उत्पादन ।	नेपालको पर्यटन सम्पदा भल्काउने उपहारका सामाग्रीहरुले लामो समयसम्म सम्भावित पर्यटकहरुलाई नेपाली पर्यटन आकर्षणको सम्झना दिलाउने ।	

नेपाल पर्यटन बोर्ड
जनसम्पर्क तथा प्रचार महाशाखा
आ.व. २०७२/७३ को बजेट तथा कार्यक्रम

बजेट उप-शिर्षक	कार्यक्रम	बजेट रकम, रु..	क्रियाकलापहरु	उपलब्धी सुचांकहरु	कैफियत
२.२ ब्राण्ड प्रवर्द्धन तथा संयुक्त प्रवर्द्धनात्मक कार्यक्रम	नेपाली नियोगहरु/ने.प. बो.का प्रतिनिधिहरु /एनआरएन/ वैदेशिक सरकारी तथा गैर सरकारी संघसंस्था तथा निजी क्षेत्रसँग साभेदारी गरी प्रवर्द्धनात्मक कार्यक्रम आयोजना	४,०००,०००।००	क) नेपाली नियोगहरु, HPRR, संचार माध्यम, पर्यटनसँग सम्बन्धित संघसंस्थाहरु, ट्राभलट्रेड, विदेशस्थित नेपाली समुदायहरूसँग साभेदारी तथा सहकार्य गर्दै नेपालको पवर्द्धन । ख) प्रमुख उद्गम बजारका प्रमुख शहरहरुमा सिटी बस जस्ता माध्यमबाट ब्राण्डको प्रचार गर्ने । ग) संस्कृति, पर्यटनसँग सम्बन्धित अन्तर्राष्ट्रिय प्रतिनिधिसँगको सम्पर्क विस्तार, प्रचार प्रसार र आतिथ्यता कार्यक्रम गर्ने । घ) फोटो प्रतियोगिता गरी पर्यटकीयस्थलहरुको प्रवर्द्धन गर्ने ।	ने.प.बो.का साभेदारहरु तथा सरोकारवालाहरु मार्फत नेपालको पर्यटन ब्राण्डको प्रवर्द्धन हुने ।	

नेपाल पर्यटन बोर्ड
जनसम्पर्क तथा प्रचार महाशाखा
आ.व. २०७२।७३ को बजेट तथा कार्यक्रम

बजेट उप-शिर्षक	कार्यक्रम	बजेट रकम, रु..	क्रियाकलापहरु	उपलब्धी सुचांकहरु	कैफियत
२.३ परिचयात्मक भ्रमण (FAM Trips)	२.३.१ अन्तर्राष्ट्रिय प्रेस तथा टुर अपरेटरहरुको परिचयात्मक भ्रमण	१४,०००,०००।००	क) अन्तर्राष्ट्रिय ख्यातिप्राप्त व्यक्तित्व, टुर अपरेटर र पत्रकारहरुलाई नेपालको पर्यटकीय गन्तव्य स्थानहरुमा परिचयात्मक भ्रमण गराई विश्व सामु नेपाललाई सुन्दर गन्तव्य मुलुकको रुपमा प्रचार प्रसार गर्ने । ख) नेपालस्थित विदेशी नियोगका कर्मचारीहरु तथा आवासीय प्रतिनिधिहरु, विदेशी बायुसेवाका प्रतिनिधि तथा प्रमुखहरु, संयुक्त राष्ट्रसंघसंग संबन्धित संघ संस्थाका प्रमुख तथा प्रतिनिधिहरु, NGO/INGO का प्रमुख तथा प्रतिनिधिहरुलाई नेपालका प्रमुख पर्यटकीय गन्तव्यस्थलहरुको परिचयात्मक भ्रमण गराउने ।	क) प्रमुख पर्यटन उद्गम बजारहरुमा परिचयात्मक भ्रमणका माध्यमबाट पत्रकारहरुको नेपालको पर्यटनसँग सम्बन्धित लेख तथा रचनाहरुले नेपाली पर्यटनको प्रभावकारी प्रवर्द्धन हुने तथा प्रमुख बजारहरुका संभावित पर्यटकसँगको पहुँच छिटो तथा सहज हुने ।	
२.४ संचार माध्यम (Media/Communication Channels) मार्फत प्रवर्द्धन	२.४.१ अन्तर्राष्ट्रिय रुपमा प्रख्यात छापा तथा विद्युतीय संचार माध्यम एवं वेभसाइटहरुमा विज्ञापन प्रसारण तथा प्रकाशन	८०,०००,०००।००	क) प्रसिद्ध अन्तर्राष्ट्रिय संचार माध्यम मार्फत पर्यटन प्रवर्द्धनको विज्ञापन प्रसारण गर्ने । ख) नेपालको पर्यटन प्रवर्द्धनमा सहयोग पुग्ने HD videos तथा TVC उत्पादन गरी प्रसारण गर्ने ।		निर्धारित मापदण्ड अनुसार सेवा प्रदायकसँग सेवा खरिद गर्ने ।

नेपाल पर्यटन बोर्ड
जनसम्पर्क तथा प्रचार महाशाखा
आ.व. २०७२।७३ को बजेट तथा कार्यक्रम

बजेट उप-शिर्षक		कार्यक्रम		बजेट रकम, रु..	क्रियाकलापहरु	उपलब्धी सुचांकहरु	कैफियत
		२.४.२	अन्तर्राष्ट्रिय क्षेत्रीय संचार माध्यमद्वारा प्रवर्द्धन	२०,०००,०००।००	महत्वपूर्ण क्षेत्रीय टेलिभिजन च्यानल (जस्तै भारत र चीन) मार्फत पर्यटन पवर्द्धनको विज्ञापन प्रसारण गर्ने ।		
२.५	फोटो/भिडियो/फुटेजहरुको खरिद तथा भण्डारण		फोटो/भिडियो/फुटेज हरुको खरिद तथा भण्डारण	२,०००,०००।००	नेपालको पर्यटन पवर्द्धनमा आवश्यक पर्ने र सहयोग हुने नेपालका विभिन्न पर्यटकीय गन्तव्यस्थलहरु, जाति जनजातिहरु तथा यीसंग संबन्धित संस्कृति, चाडपर्व तथा भेषभुषाहरु, प्राकृतिक तथा सांस्कृतिक संपदाहरु, पर्यटकीय कृयाकलापहरु आदिसंग संबन्धित फोटो/भिडियो, पुटेजहरु खरिद तथा भण्डारण ।	पर्यटन प्रवर्द्धनमा यी फोटोहरु, भिडियोहरु तथा फुटेजहरुको ठुलो भुमिका रहने भएकाले यसरी भण्डारण गरिएका सामग्रीहरु चाहिएको बेलामा उपलब्ध हुने ।	
२.६	संचार सम्बन्ध, संकट व्यवस्थापन तथा उद्धार कार्यक्रम (Rescue Operation)	२.६.१	संकट व्यवस्थापन र उद्धार कार्यक्रम (Crisis Management and Rescue Operation)	४,०००,०००।००	क) नेपालको पर्यटनसंग सम्बन्धित आपतकालिन विपद् व्यवस्थापन गर्ने सम्बन्धमा पर्यटकहरुको उद्धार गर्न सरोकारवालाहरुसंगको साभेदारीमा सकृय भुमिका खेल्ने । साथै विपतको समयमा अत्यावश्यक पर्ने कार्य गर्ने सस्थाहरुसँग सहकार्य गर्ने ।	अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा नेपाल एक सुरक्षित र भरपर्दो गन्तव्यस्थलको रुपमा चिनिने साथ नेपालप्रति पर्यटकहरुको विश्वास बढ्ने ।	विभागसँग सहकार्य गर्ने
		२.६.२		१,५००,०००।००	हिमालयन उद्धार संघ सहकार्य		

नेपाल पर्यटन बोर्ड
जनसम्पर्क तथा प्रचार महाशाखा
आ.व. २०७२।७३ को बजेट तथा कार्यक्रम

बजेट उप-शिर्षक		कार्यक्रम		बजेट रकम, रु..	क्रियाकलापहरु	उपलब्धी सुचांकहरु	कैफियत
		२.६.३	मिडिया अन्तरक्रिया, सेमिनार र कार्यशाला	५००,०००।००	क. काठमाण्डौ तथा बाहिरका स्थानीय मिडियाहरूसंग पर्यटनमा तत्काल देखिएका र संबोधन हुनुपर्ने विषयहरुमा नियमित अन्तर्क्रिया, सेमिनार तथा कार्यशाला गोष्ठी गरी सुझाव तथा सल्लाह लिने । ख. नयाँ पर्यटकीय गन्तव्यहरुको पहिचान र प्रवर्धन गर्न पत्रकारलाई सहयोग गर्ने ।		
		२.६.४	न्युजलेटर तथा ई-न्युजलेटर	५००,०००।००	नियमित रुपमा न्युजलेटर तथा ई-न्युजलेटर तयार पारी पर्यटनका सरोकारवालाहरुलाई वितरण गर्ने ।	ने.प.बो. को कृयाकलाप तथा समग्र नेपालको पर्यटकीय समाचाहरु सरोकारवालाहरुलाई नियमितरुपमा प्राप्त हुने ।	
२.७	सोधभर्ना			७८६,८५८।००	महाशाखा अन्तर्गत शोधभर्ना		
२.८	अन्तर्राष्ट्रिय बौद्ध सेमिनार			२०,०००,०००।००	Lumbini, Nepal; The Birthplace of Lord Buddha & The Fountain of Buddhism नाराका साथ बुद्ध जयन्तीमा अन्तर्राष्ट्रिय बुद्धिस्ट सेमिनार भव्य रुपमा आयोजना गरी बुद्धको जन्म थलो तथा शान्ति सन्देश फैलाई पर्यटन प्रवर्द्धन गर्ने		
२.९	हिमालयन ट्राभल मार्ट			२०,०००,०००।००	अन्तर्राष्ट्रि बायर सेलरको जमघट बनाई एक अन्तर्राष्ट्रियस्तरको पर्यटन मार्टको आयोजना गर्ने		
कूल जम्मा				१९५,२८६,८५८।००			

आ.व. २०७२।७३ को बजेट तथा कार्यक्रम

बजेट शिर्षक : ३ अनुसन्धान, योजना तथा अनुगमन

बजेट उप-शिर्षक		कार्यक्रम		बजेट रकम, रु.	क्रियाकलापहरु	उपलब्धी सूचकहरु	कैफियत
३.१	अध्ययन, अनुसन्धान	३.१.१	पर्यटन बजार अनुसन्धान	८५०,०००।००	संभाव्य पर्यटन बजारहरुको अध्ययन तथा प्रतिवेदनहरु खरिद	पर्यटन बजार सम्बन्धी जानकारीमूलक प्रतिवेदनहरु	
		३.१.२	पर्यटन अनुसन्धान	८००,०००।००	पर्यटन क्षेत्रका समसामयिक (पर्या, कृषि, हाइवे, सिनेमा आदि) विषयहरुमा अनुसन्धान	पर्यटन सम्बन्धी अनुसन्धानमूलक प्रतिवेदनहरु	पर्यटन क्षेत्रमा कार्यरत संस्थाहरु मार्फत् कार्यशर्त तोकी कार्य गराउन सकिने
				२,०००,०००।००	खप्तड-वैद्यनाथ-रामारोसन-बडिमालि का, श्रीस्थान पञ्चकोशी-पञ्चदेवल भूर्ति दैलेख, सिंजा-रारा, स्वर्गद्वारी, बागलुङ न.पा. को समन्वयमा पञ्चमहालक्ष्मीकोट, रुरु क्षेत्र, गोसाँइकुण्ड, हलेसी, जनकपुर, पाथीभरा क्षेत्रको पर्यटकीय संभावना अध्ययन	पर्यटकीय संभावना अध्ययन प्रतिवेदनहरु	
				१५०,०००।००	नेपालका विश्वविद्यालयहरुमा स्नातकोत्तर तहमा अध्ययनरत विद्यार्थीरुलाई पर्यटन सम्बन्धी अनुसन्धानमूलक योजनाहरु गर्न	पर्यटन सम्बन्धी सोधकार्यका प्रतिवेदनहरु	विद्यार्थीहरुलाई कार्यशर्त तोकी सहयोग गर्न सकिने
		जम्मा		३,८००,०००।००			
३.२	अन्वेषण	३.२.१	माउन्टेन बाइकिङ अन्वेषण	२००,०००।००	माउन्टेन बाइकिङ गन्तव्यको अन्वेषण	माउन्टेन बाइकिङ मार्गको नक्शा सहितको प्रतिवेदन-१	पर्यटन क्षेत्रमा कार्यरत संस्थाहरु मार्फत् कार्यशर्त तोकी कार्य गराउन सकिने
		३.२.२	स्की अन्वेषण	३००,०००।००	स्की खेल सकिने संभाव्य गन्तव्यको अन्वेषण	स्की गन्तव्यको अन्वेषण प्रतिवेदन-१	पर्वतीय प्रशिक्षण प्रतिष्ठानलाई कार्यगत शर्त तोकी अनुदान दिन सकिने

आ.व. २०७२।७३ को बजेट तथा कार्यक्रम

		३.२.३	पाराग्लाइडिङ अन्वेषण	५००,०००।००	संभाव्य पाराग्लाइडिङ स्थलहरूको अन्वेषण	पाराग्लाइडिङ स्थलहरूको अन्वेषण प्रतिवेदनहरू-२	पर्यटन क्षेत्रमा कार्यरत संस्थाहरू मार्फत कार्यशर्त तोकी कार्य गराउन सकिने
		३.२.४	च्याफ्टिङ अन्वेषण	५००,०००।००	संभाव्य च्याफ्टिङ गतिविधिहरूको अन्वेषण : सेती (बभाङ-डोटी) कर्णाली (दैलेख), सुनकोशी (सिन्धुली, रामेछाप) लगायत)	च्याफ्टिङ स्थलहरूको अन्वेषण प्रतिवेदनहरू-३	पर्यटन क्षेत्रमा कार्यरत संस्थाहरू मार्फत कार्यशर्त तोकी कार्य गराउन सकिने
		३.२.५	संभाव्य अन्य अन्वेषणहरू	३००,०००।००	विभिन्न नयाँ पर्यटकीय गन्तव्य तथा गतिविधिहरूको अन्वेषण तथा खोज	विभिन्न पर्यटकीय गन्तव्य तथा गतिविधिहरूको अन्वेषण प्रतिवेदनहरू	पर्यटन क्षेत्रमा कार्यरत संस्थाहरूसँगको सहकार्यमा कार्य गर्न सकिने
			जम्मा	१,६००,०००।००			
३.३	सर्वेक्षण	३.३.१	होमस्टे सर्वेक्षण	४००,०००।००	नेपालमा होमस्टेको अवस्था तथा प्रभाव सम्बन्धी सर्वेक्षण	होमस्टे सम्बन्धी आधारभूत जानकारीमूलक अध्ययन प्रतिवेदन	
३.४	पर्यटन योजना	३.४.१	क्षेत्रगत पर्यटन योजनाहरूको तर्जुमा	५,०००,०००।००	स्थानीय निकाय तथा पर्यटन सम्बद्ध संस्थाहरूसँगको सहकार्यमा क्षेत्रगत तथा प्रादेशिक पर्यटन योजनाहरूको तर्जुमा (भू-सूचना प्रणाली मार्फत पर्यटकीय क्षेत्रको नक्शाङ्कन सहित)	मेची पर्यटन क्षेत्र, किर्तीपुर, धादिङ, दैलेख, कर्णाली एकिकृत पर्यटन गुरुयोजना, सुदूरपश्चिम क्षेत्र पर्यटन गुरु योजना तर्जुमाका साथै इलाम, सोलुखुम्बु, दोलखा, लमजुङको पर्यटन गुरु योजनाको पुनरावलोकन प्रतिवेदनहरू	
				१,०००,०००।००	चन्द्रनाथ-५, जुम्लामा कर्णाली हाई अल्टिच्युट ट्रेनिङ सेन्टर निर्माणको डिपिआर निर्माण	ट्रेनिङ सेन्टर निर्माणको डिपिआर निर्माण भएको हुने	
			जम्मा	६,०००,०००।००			
३.५	पर्यटन तथ्याङ्क	३.५.१	पर्यटन आगमन तथ्याङ्क संकलन	२,५००,०००।००	त्रिभुवन अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थल भई नेपाल भित्रिने पर्यटकहरूको तथ्याङ्क संकलन	पर्यटक आगमनको तथ्याङ्क	अध्यागमन विभागसँगको सहकार्य तथा सम्झौता अनुसार गरिने

आ.व. २०७२।७३ को बजेट तथा कार्यक्रम

३.६	पर्यटन स्रोत सामग्री	३.६.१	पर्यटन स्रोत केन्द्रको स्तरोन्नति	५०,०००।००	बोर्डको पर्यटन स्रोत केन्द्रको स्तरोन्नती तथा सञ्चालनका लागि पर्यटन सम्बन्धी स्रोत सामग्री, पुस्तक, पत्रिका, प्रतिवेदन, तथा सेवा खरिद	पर्यटन स्रोत सामग्रीहरूको संख्या तथा उपलब्धता, केन्द्रमा आउने अध्ययनकर्ताहरूको संख्या	
३.७	संस्थागत सहकार्य	३.७.१	पर्यटन सम्बद्ध संस्थाहरूसँग सहकार्य	१,०००,०००।००	पर्यटन सम्बद्ध राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय संस्थाहरूसँगको सहकार्यमा अन्तरक्रिया, गोष्ठी तथा सेमिनारहरूको आयोजना तथा सहभागिता	आयोजित तथा सहभागी पर्यटन सम्बन्धी अन्तरक्रिया, गोष्ठी, सेमिनारहरूको संख्या	
३.८	अनुगमन तथा मुल्याङ्कन	३.८.१	अनुगमन तथा मुल्याङ्कन	२,०००,०००।००	बोर्डले सम्पन्न गरेका विभिन्न कार्यक्रमहरूको अनुगमन तथा मुल्याङ्कन	अनुगमन तथा मुल्याङ्कन प्रतिवेदनहरू	
			कुल जम्मा	१७,५५०,०००।००			

बजेट शिर्षक : ४, पर्यटन सम्पदा तथा संसाधन विकास

बजेट उप शिर्षक		बजेट रकम, रु.	क्रियाकलापहरु	उपलब्धी सूचकहरु	कैफियत
४.१	पर्यटकीय गन्तव्य पूर्वाधार विकास (अनूसूची-१)	७८,२७०,०००।००	पदयात्रामार्ग लगायत अन्य पर्यटकीय पूर्वाधारहरुको निर्माण	पर्यटकीय पूर्वाधारहरु निर्माण भएको हुने	
४.२	संस्कृति संरक्षण, साँस्कृतिक केन्द्र तथा संग्रहालय निर्माण (अनूसूची-२)	१७,५००,०००।००	संस्कृति संरक्षणका साथै विभिन्न स्थानहरुमा साँस्कृतिक केन्द्र तथा संग्रहालय निर्माण	संस्कृति संरक्षणका साथै साँस्कृतिक केन्द्र तथा संग्रहालय निर्माण भएको हुने	
४.३	पर्यटकीय सेवा विस्तार, सहजिकरण तथा स्तरोन्नति (अनूसूची-३)	१०,९००,०००।००	विभिन्न स्थानहरुमा पर्यटक सूचना केन्द्रको सञ्चालन, सूचनापाटीहरुको स्थापना तथा पर्यटन सेवा सहजिकरण	पर्यटक सूचना केन्द्रहरु सञ्चालन तथा सूचनापाटीहरु स्थापना भएको हुने	
४.४	पर्यटकीय उद्यान पूर्वाधार विकास (अनूसूची-४)	८,१००,०००।००	विभिन्न उद्यानहरुमा पूर्वाधारहरुको निर्माण	उद्यानहरुमा पूर्वाधारहरुको निर्माण भएको हुने	
४.५	पर्यटकीय गतिविधि सिर्जना, प्रवर्द्धन तथा जगेर्ना (अनूसूची-५)	१०,०००,०००।००	विभिन्न पर्यटकीय महत्वका उत्सव महोत्सव तथा गतिविधिहरुको आयोजनामा प्रवर्द्धनात्मक सहयोग	विभिन्न उत्सव महोत्सव तथा गतिविधिहरु आयोजना भएको हुने	
४.६	आन्तरिक पर्यटन प्रवर्द्धन तथा जनचेतना अभिवृद्धि (अनूसूची-६)	१२,०००,०००।००	विभिन्न क्षेत्रहरुको पर्यटकीय आकर्षण तथा सम्भावनाहरुको प्रचार प्रसार गर्न स्थलगत परिचात्मक भ्रमण आयोजनाका साथै सञ्चार माध्यमद्वारा प्रवर्द्धन	विभिन्न क्षेत्रहरुको परिचात्मक भ्रमण तथा सञ्चार माध्यमद्वारा प्रवर्द्धन भएको हुने	

४.७	ग्रामीण तथा पर्यापर्यटन विकास (अनूसूची-७)	५,५००,०००।००	नमूना होमस्टेको विकासका साथै पर्यापर्यटन तथा विशेष (निच) पर्यटन पूर्वाधार विकास	नमूना होमस्टेको विकास भएको हुने	
४.८	धार्मिक सम्पदाहरुको संरक्षण (अनूसूची-८)	४०,५००,०००।००	विभिन्न धार्मिक सम्पदाहरुको संरक्षण तथा पूर्वाधार विकास	धार्मिक सम्पदाहरुको संरक्षण तथा प्रवर्द्धन भएको हुने	
४.९	ठमेल क्षेत्रको पर्यटन विकास तथा प्रवर्द्धन (अनूसूची-९)	६,५००,०००।००	ठमेल क्षेत्रको पर्यटन पूर्वाधार विकास तथा प्रवर्द्धन	ठमेल क्षेत्रको पर्यटन पूर्वाधार विकास भएको हुने	
४.१०	मानव संसाधन क्षमता विकास (अनूसूची-१०)	१५,१००,०००।००	पर्यटन क्षेत्रमा जनशक्ति विकासका लागि होमस्टे, लज तथा होटल व्यवस्थापन, गाईड, आतिथ्यता सम्बन्धी तालिम तथा अभिमुखीकरण	पर्यटन क्षेत्रमा आवश्यक जनशक्ति विकासमा सहयोग पुगेको हुने	
४.११	पोखरा क्षेत्रीय कार्यालयका कार्यक्रमहरु (अनूसूची ११)	१८,०६७,०००।००	पोखरा क्षेत्रको पर्यटन विकास, संरक्षण तथा प्रवर्द्धनका कार्यक्रमहरु		
जम्मा		२२२,४३७,०००।००			

अनुसूची - १
पर्यटकीय गन्तव्य पूर्वाधार विकास

क्र.सं.	जिल्ला	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	रकम रु.	कैफियत
1	ताप्लेजुङ्ग	पाथीभरा क्षेत्र पर्यटन पूर्वाधार विकास (पदयात्रामार्ग सुधार तथा साइनेज)	१,५००,०००।००	
2	इलाम	रत्न कुमार बान्तवा सुरुङ क्षेत्र, चित्रे पर्यटकीय पूर्वाधार विकास	१,०००,०००।००	
3	भैरहवा	संसारकै अग्लो बुद्ध प्रतिमा निर्माणका लागि डिपिआर निर्माण	२,०००,०००।००	
		अर्जुनधारा जलेश्वरधाम वरिपरि परिक्रमा मार्ग निर्माण	५००,०००।००	
		कृष्णथुम्की मन्दिर परिसरसम्मको पहुँचमार्ग निर्माण (बाहुनडाँगी-७)	५००,०००।००	
		गरामनि पर्यटकीय तथा सिमसार क्षेत्र विकास	५००,०००।००	
		केचनाकवल पर्यटकीय पूर्वाधार विकास	५००,०००।००	
4	भोजपुर	सुन्तले-सिसाखानी-पखुवा भञ्ज्याङ्ग-मयु डाँडा-साल्पा सिलिचुंग पदयात्रामार्ग निर्माण	१,०००,०००।००	
		चखेवा जिरो प्वाइन्टदेखि ट्याम्के डाँडासम्म पदयात्रामार्ग निर्माण	५००,०००।००	
		नाग छाँगा पर्यटन पूर्वाधार विकास (बैकुण्ठे गाविस)	५००,०००।००	
5	सोलुखुम्बु	खुम्बु क्षेत्रमा फोहोर मैला व्यवस्थापनका लागि Incinerator तथा पदयात्रा मार्गमा Dustbin को स्थापना	१,८००,०००।००	गत आ.व.मा रु. ७.०८ लाख निकासी भैसकेको
6	संखुवासभा	मकालु-कन्चनजंघा पदयात्रा मार्ग विस्तार तथा सुधार	१,७५०,०००।००	गत आ.व.मा रु. १७.५ लाख निकासी भैसकेको
		जलेश्वर गुफा पर्यटन पूर्वाधार विकास	१,०००,०००।००	
		मादी नगरपालिकास्थित राम मन्दिर जिर्णोद्धार तथा सौन्दर्यीकरण	५००,०००।००	
		सत्यदेवीको आँखा पतन भएको स्थानमा आँखाको प्रतिमा राख्ने	१,०००,०००।००	
7	उदयपुर	पोखरी भञ्ज्याङ लेखानी रमाइलो श्रीडाँडा पर्यटन पूर्वाधार विकास	७००,०००।००	
8	जनकपुर	जनकपुर क्षेत्र पर्यटन पूर्वाधार विकास	१,०००,०००।००	
9	रामेछाप	आदिवासी जनजाति पदयात्रा मार्ग निर्माण : डडुवा, खोलाखक-सैलुङ्ग डाँडा	२,५००,०००।००	
10	सिन्धुली	सिन्धुलीगढी आसपासदेखि गोलोन्जोरसम्मको पदयात्रामार्ग निर्माण	१,०००,०००।००	
		बालाजोर गाविसस्थित सिद्धेश्वर सिम्ले गुफा पूर्वाधार विकास	५००,०००।००	
		सिन्धुलीगढी क्षेत्र पर्यटन पूर्वाधार विकास	१,०००,०००।००	
11	दोलखा	थामीचागुमा कम्प्युनिटी लज निर्माण	१,०००,०००।००	गत आ.व.
12	काभ्रेपलाञ्चोक	शुलिखेल वन्यजीवनिर्वाहदेखि नयाँगाउँसम्म birding trail निर्माण	५००,०००।००	
		महाभारत रेन्जको पदयात्रा विकास	५००,०००।००	गत आ.व.मा रु. ५ लाख निकासी भैसकेको
		पनौती-बलथली-नमोबुद्ध हाइकिंग ट्रेल सुधार	३५०,०००।००	गत आ.व.मा रु. ३.५ लाख निकासी भैसकेको
13	सिन्धुपाल्चोक	महादेवखोला-तिखाढुंगा पदयात्रामार्ग निर्माण, भोटेचौर	५००,०००।००	
14	काठमाण्डौ	रानीवारी सामुदायिक वनमा पर्यटकीय वन पथ निर्माण तथा प्रवर्द्धन	६७०,०००।००	गत आ.व.मा रु. ३.३० लाख निकासी भैसकेको
		साँखु-भोटेचौर-सिन्दुकोट-धौलेपाटी-भञ्ज्याङ-चिसापानी पदयात्रामार्ग निर्माण	१,०००,०००।००	
15	धादिङ्ग	बुढी गण्डकी-वसेरी-तिनसुरे- लापा, गणेश हिमाल पदयात्रामार्ग निर्माण	२,०००,०००।००	
		टासीजोड गुम्बा पहुँच मार्ग निर्माण, चौतारा सेम्जोड-३ र ४	५००,०००।००	
		मलेखु-तीनकन्या-वागेश्वरी मन्दिर पदयात्रामार्ग निर्माण	५००,०००।००	
		किन्ताङ्गफेदी-साल्दुम-ठूलोपेंधेरा-सातदोबाटो-चिलाउनेखर्क (गुम्दी) पदयात्रामार्ग निर्माण	५००,०००।००	
		स्काई ट्रेल : फुलखर्क-पोखराडाँडा (गुम्दी)-तिनसुरे (मान्बु-गोर्खा)-वसेरी, गंगा जमुना पदयात्रामार्ग निर्माण	४,०००,०००।००	
		इको साइक्लिङ ट्रेल निर्माण, विपीगाउँ मधुवन, निलकण्ठ-१३	१,०००,०००।००	
16	मकवानपुर	दामन-आघा-चिसापानी-बैकुण्ठ-मिम्बुङ पदयात्रामार्ग निर्माण	७००,०००।००	
17	गोरखा	बारपाक होमस्टे पुनः निर्माणमा साकेदारी	७००,०००।००	
		बेनीघाट-ध्यालचोक-फुजेल-बुकोटघाट पदयात्रामार्ग विकास	५००,०००।००	
18	लमजुङ	बराहपोखरी-मेमेपोखरी पर्यटकीय पूर्वाधार विकास	१,०००,०००।००	
		स्यंगिमा क्यानोनिङ पूर्वाधार विकास	५००,०००।००	
		लमजुङ भुलभुलेदेखि मनाङको चामेसम्म बैकालिक पदयात्रामार्ग निर्माण	२,०००,०००।००	
		काउले पानीमा भ्यू प्वाइन्ट निर्माण	१,०००,०००।००	
19	कास्की	लान्द्रुकदेखि माझगाउँसम्म पदयात्रामार्ग निर्माण	१,५००,०००।००	गत आ.व.
		बुद्ध सर्किट डिपिआर निर्माण-सिद्धार्थ, यसोधरा पार्क, पोखरा	५००,०००।००	
		रुपाकोट-३ कास्कीमा भ्यूपॉइन्ट निर्माणको गुरुयोजना तथा पूर्वाधार विकास	२,०००,०००।००	
20	बागलुङ	जैमुखीघाटदेखि भैरवस्थान मन्दिरसम्म पदयात्रामार्ग सुधार	५००,०००।००	
21	अर्घाखाँची	पाणिनी तपोभूमि पणना, पोखराथोकमा विश्रामस्थल निर्माण	५००,०००।००	

22	मनाङ	पुगाउँदेखि लोड हुँदै नार गाउँसम्म, तिलिचो तालबाट मेसोकोन्टला पास, त्रिपपासबाट घाँसम्म पदयात्रामार्ग निर्माण	१,०००,०००।००	
23	मुस्ताङ	कागबेनीमा धर्मशालाको जिर्णोद्धार	२,०००,०००।००	
24	प्यूठान	स्वर्गद्वारी क्षेत्र पर्यटन पूर्वाधार विकास मच्छी, डाँड-दियाला-गौमुखी-खुङ-नारीकोट पदयात्रामार्ग निर्माण सोतामारमा कम्प्युनिटी लज निर्माण	१,०००,०००।०० २,५००,०००।०० ७००,०००।००	
25	स्याङ्जा	हनि बाउल ट्रेक पर्यटन पूर्वाधार विकास (पदयात्रामार्ग सुधार, प्रतिकालय तथा भ्यू पोइन्ट निर्माण) वालिङ-४, गढौसुर पदयात्रामार्ग निर्माण सिरुवारी पञ्चमूल पदयात्रामार्ग निर्माण स्वरेक मैदान पर्यटन पूर्वाधार विकास	१,०००,०००।०० ५००,०००।०० ५००,०००।०० ५००,०००।००	
26	मुगु	राराक्षेत्र पर्यटन पूर्वाधार विकास	२,०००,०००।००	
27	हुम्ला	सिमकोट-सल्ली-लिमी-लाप्चा पदयात्रामार्ग निर्माण लिमी उपत्यका पर्या-पर्यटन पूर्वाधार विकास दर्मीको तातोपानी मूल संरक्षण तथा व्यवस्थापन	१,०००,०००।०० १,०००,०००।०० ५००,०००।००	
28	जुम्ला	चन्दननाथ न.पा.-८, बासीमालिका भ्यूपोइन्ट निर्माण चन्दननाथ न.पा.-१५, गणेश गुफा भ्यूपोइन्ट निर्माण चन्दननाथ न.पा.-बासीमालिका-धिमीचौर-डाँफेलेक साहसिक पदयात्रामार्ग निर्माण जुम्ला-रारा पदयात्रामार्ग निर्माण (क्रमागत) जुम्लाबजार-ठाकुरज्यू पदयात्रामार्ग निर्माण	५००,०००।०० ५००,०००।०० १,०००,०००।०० १,५००,०००।०० १,०००,०००।००	
29	डोल्पा	डोल्पा पर्यापर्यटन पूर्वाधार विकास	१,५००,०००।००	
30	जाजरकोट	काकीज्यूला-धुमा-चारखुरे, ठाकुरजी पाटन पदयात्रामार्ग निर्माण	५००,०००।००	
31	रुकुम	गुरिल्ला ट्रेल सुधार (हुकाम काजरजङ-ढोरपाटन) गुरिल्ला ट्रेल विस्तार (दादिङ-डाँका-दाङ-तासुकाडा-मेलगैरी-स्यापु, बाँफिकोट दरबार-दुली-आठबिसकोट हुँदै जाजरकोटको दल्ली गुरिल्ला ट्रेलसम्म) ऐतिहासिक सम्पदा विकास तथा संरक्षण (भेरीडाँडा, हिल, मेलगैरी, छिपखोला)	१,०००,०००।०० १,०००,०००।०० १,०००,०००।००	
32	सल्यान	सिद्धेश्वरी गाविस-२ रोवागाउँबाट माथि सिद्धगुफा कमाखको टाकुरासम्म पदयात्रामार्ग	७००,०००।००	
33	बाँके	सुकैदास बाबा क्षेत्र पर्यटन पूर्वाधार विकास, सितपुर-४	३००,०००।००	
34	बर्दिया	बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्जको ठाकुरजी मन्दिरदेखि सुखारसम्मको पर्यटन मार्गको स्तरोन्नति ऐतिहासिक ताराताल र शिव मन्दिर जाने मार्गको स्तरोन्नति बबई भ्याली, बबई नगरपालिका, इकोटुरिजम विकास बढैया तालको किनारमा प्रतिकालय निर्माण	५००,०००।०० ५००,०००।०० ५००,०००।०० ५००,०००।००	
35	कैलाली	बरदगोरिया धार्मिक क्षेत्र पूर्वाधार विकास चिसापानी-राजकोडा पदयात्रामार्ग निर्माण (चुरे पदयात्रा)	१,५००,०००।०० १,०००,०००।००	
36	कञ्चनपुर	दोधारा चाँदनी भोलुङ्गे पुल क्षेत्रमा विश्रामस्थल निर्माण तथा सौन्दर्यीकरण बन्दताल क्षेत्र पर्यटन पूर्वाधार विकास भिलमिला ताल क्षेत्र पर्यटन पूर्वाधार विकास	५००,०००।०० ३००,०००।०० ५००,०००।००	
37	अछाम	वैद्यनाथ क्षेत्र पर्यटकीय पूर्वाधार विकास बुढाकोट बाहुलढुंगा संरक्षण	८००,०००।०० ३००,०००।००	
38	बझाङ	पुरातात्विक थलाराकोट परिसर संरक्षण विथ्थड क्षेत्र पर्यटन पूर्वाधार विकास	५००,०००।०० ५००,०००।००	
जम्मा			७८,२७०,०००।००	

अनुसूची -२
संस्कृति संरक्षण, सांस्कृतिक केन्द्र तथा संग्रहालय निर्माण

क्र.सं.	कार्यक्रम/जिल्ला	क्रियाकलाप	रकम रु.	कैफियत
1	संस्कृति संरक्षण	विभिन्न धार्मिक तथा सांस्कृतिक महत्वका पर्वहरुको संरक्षण तथा प्रवर्द्धन विभिन्न क्षेत्रका विशिष्ट सांस्कृतिक सम्पदा (राना थारु, थामी संस्कृति लगायत गीत, नृत्य, सराया नाचा, पञ्चे बाजा, भेषभूषा लगायत) हरूको संरक्षण तथा प्रवर्द्धन	७००,०००।०० १,५००,०००।००	
2	भाषा	आदिवासी सांस्कृतिक केन्द्रको पूर्वाधार विकास (कन्काई नपा, घैलाडुब्बा) धिमाल ग्रामथान (सांस्कृतिक संग्रहालय) निर्माण, दमक	५००,०००।०० ५००,०००।००	
3	सुनसरी	बहुजातीय आदिवासी संग्रहालय विकासमा साभेदारी, धरान	१,०००,०००।००	
4	दोलखा	भीमेश्वर नगरपालिका-३ मा संग्रहालय निर्माण थामी संग्रहालय, लापिलाङ	१,५००,०००।०० ५००,०००।००	गत आ.व.
5	धादिङ	खाल्टे पाल्ते सामुदायिक होमस्टे सांस्कृतिक केन्द्र निर्माण	३,५००,०००।००	
6	स्याङ्जा	नेवा संग्रहालय, पुतलीबजार गुरुङ संग्रहालय, अर्जुनचौपारी	७००,०००।०० ३००,०००।००	
7	नवलपरासी	पिप्रहर थारु सांस्कृतिक संग्रहालय निर्माण, रजहर-३	३००,०००।००	
8	प्यूठान	अर्खामा मगर संग्रहालय निर्माण	३००,०००।००	
9	दाङ	घोराही नगरपालिका पनौरास्थित थारु संग्रहालय निर्माण	५००,०००।००	

10	वाँके	गाभर उपत्यका होमस्टे तथा जैविक पार्कमा सामुदायिक सांस्कृतिक भवन निर्माण	५००,०००।००	
11	बर्दिया	थारु संग्रहालय संरक्षण तथा सम्बर्द्धन	२००,०००।००	
12	कैलाली	पथरैया गाविस-९ मा सुदूरपश्चिम क्षेत्रको जनजीवन तथा संस्कृति भुक्तिको जातीय संग्रहालयको डिजाइन तथा निर्माण	३,५००,०००।००	
13	रौतहट	सांस्कृतिक संग्रहालय, प्रेमपुर	१,५००,०००।००	
जम्मा			१७,५००,०००।००	

अनुसूची - ३

पर्यटकीय सेवा विस्तार, सहजिकरण तथा स्तरोन्नति

क्र.सं.	जिल्ला	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	रकम रु.	कैफियत
1	ताप्लेजुङ	फुग्लिङ-४, जौबारी भिन्तुना, ताप्लेजुङमा पर्यटक सूचना केन्द्रको स्थापना	१,०००,०००।००	
2	भोजपुर	दिङलामा पर्यटन सूचना केन्द्रको स्थापना	५००,०००।००	
3	सिन्धुली	खुकोटमा पर्यटक सूचना केन्द्र सञ्चालनमा साभेदारी	२००,०००।००	
4	दोलखा	दोलखावजारमा रहेको पर्यटक सूचना केन्द्र सञ्चालनमा साभेदारी	२००,०००।००	
5	काठमाण्डौ	चोभारमा पर्यटक सूचना केन्द्र सञ्चालनमा साभेदारी	२००,०००।००	
6	रसुवा	रसुवामा पर्यटक सूचना केन्द्र सञ्चालनमा साभेदारी	२००,०००।००	
7	धादिङ	धादिङबेसीमा पर्यटन सूचना केन्द्रको स्थापना	७००,०००।००	
		पृथ्वीराजमार्गको गलौडी पिडा गाविसमा शौचालय निर्माण	२,०००,०००।००	
		थाके-२, पिप्लेबेसीमा शौचालय निर्माण	२,०००,०००।००	
8	मकवानपुर	शहिद स्मारक पार्कमा सूचना बोर्ड लगायत सूचना केन्द्र	३००,०००।००	
9	चितवन	सौराहामा पर्यटक सूचना केन्द्र सञ्चालनमा साभेदारी	२००,०००।००	
10	लमजुङ	वेशीशहरमा पर्यटन सूचना केन्द्र सञ्चालनमा साभेदारी	२००,०००।००	
11	बर्दिया	बर्दियामा पर्यटन सूचना केन्द्र सञ्चालनमा साभेदारी	२००,०००।००	
12	जुम्ला	जुम्लामा पर्यटन सूचना केन्द्रको स्थापना	५००,०००।००	
13	कैलाली	टिकापुरमा पर्यटन सूचना केन्द्रको स्थापना	५००,०००।००	
14	समग्र क्षेत्र	प्रमुख क्षेत्रहरूमा पर्यटकीय होर्डिङ बोर्ड तथा सूचनापाटीहरूको स्थापना	२,०००,०००।००	
जम्मा			१०,९००,०००।००	

अनुसूची - ४

पर्यटकीय उद्यान पूर्वाधार विकास

क्र.सं.	जिल्ला	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	रकम रु.	कैफियत
1	भापा	शनी अर्जुन नगरपालिकाको सुखानी शहीदस्मृति पार्क पूर्वाधार विकास	१,५००,०००।००	
		विज्ञान तथा फनपार्क पूर्वाधार विकास, दमक	१,५००,०००।००	
2	मोरङ	मदन भण्डारी पुष्प बाटिका पूर्वाधार विकास, मंगलबारे-६, उर्लावारी	५००,०००।००	
3	ओखलढुङ्गा	सिद्धिचरण श्रृष्टा पार्क पूर्वाधार विकास	५००,०००।००	
4	दोलखा	भीमेश्वर नगरपालिका-२, चिल्ड्रेन पार्कमा विश्रामस्थल निर्माण	५००,०००।००	
		भीमेश्वर नगरपालिकास्थित सिंहवनमा पिकनिकस्पटको पूर्वाधार विकास	१,०००,०००।००	गत आ.व.
		देउराली उद्यान जिरि	५००,०००।००	
		चरिकोट सातदोबाटो गौरीशंकर पार्कमा सूचनापाटी तथा विश्रामस्थल निर्माण	५००,०००।००	
5	रौतहट	रौतहट बौद्ध पत्तौरा छठघाट पार्क पूर्वाधार विकास	५००,०००।००	
6	काठमाण्डौ	लोकतान्त्रिक सहिद उद्यान, गगल कागेश्वरी मनहरा-१ को पूर्वाधार विकास	५००,०००।००	
7	प्यूठान	उमेश भन्द्र थापा शहिद उद्यान पूर्वाधार विकास	३००,०००।००	
8	वाँके	मनमोहन पार्क, खजुरा पूर्वाधार विकास	३००,०००।००	
जम्मा			८,१००,०००।००	

अनुसूची - ५

पर्यटकीय गतिविधि सिर्जना, प्रवर्द्धन तथा जगेर्ना

क्र.सं.	कार्यक्रम	क्रियाकलाप	रकम रु.	कैफियत
1	विशेष उत्सव महोत्सव	विश्व पर्यटन दिवस	५०,०००।००	
		अन्तर्राष्ट्रिय सगरमाथा दिवस	४५०,०००।००	
		विशेष महत्वका अन्य दिवसहरू	१,०००,०००।००	
2	पर्यटकीय महत्वका उत्सव महोत्सव	विभिन्न पर्यटकीय क्षेत्रहरूमा आयोजना गरिने सांस्कृतिक, प्राकृतिक, धार्मिक, ग्रामीण, औद्योगिक महत्वका उत्सव महोत्सवहरूको प्रवर्द्धन	३,५००,०००।००	
3	साहसिक गतिविधि तथा उत्सव	जलयात्रा, क्यानोनिङ्ग, रक क्लाईम्बिङ्ग, साइक्लिङ्ग, विशेष बाईकिङ्ग, प्याराग्लाइडिङ्ग, हाती दौड तथा पोलो, घोडचढी दौड जस्ता साहसिक गतिविधिहरूको आयोजनामा साभेदारी	१,०००,०००।००	
4	खेल गतिविधि	म्याराथोन, ट्रायथलोन, कराँते, क्रिकेट, टेकेन्दो जस्ता खेल गतिविधिहरूको आयोजनामा साभेदारी	१,५००,०००।००	
5	सभा सम्मेलन	अन्तर्राष्ट्रिय महिला पर्वतारोही सम्मेलन २०१६	१,५००,०००।००	
		नेपाल पर्वतारोहण संघ को आयोजनामा हुने विश्व शान्ति पुजा, २०१६	५००,०००।००	
		अन्य विशेष महत्वका सभा सम्मेलन	५००,०००।००	

जम्मा	१०,०००,०००।००	
-------	---------------	--

अनुसूची - ६
आन्तरिक पर्यटन प्रवर्द्धन तथा जनचेतना अभिवृद्धि

क्र.सं.	कार्यक्रम	क्रियाकलाप	रकम रु.	कैफियत
1	परिचयात्मक भ्रमण	स्थापित तथा सम्भाव्य क्षेत्रहरुको पर्यटकीय आकर्षण तथा सम्भावनाहरुको प्रचार प्रसार गरी पर्यटन प्रवर्द्धन गर्न पत्रकार, पर्यटन व्यवसायी तथा अन्य सरोकारवालाहरु सहभागी गराई स्थलगत परिचात्मक भ्रमण आयोजना गर्ने	२,५००,०००।००	
2	सञ्चार माध्यम परिचालन	पर्यटन सम्बन्धी सन्देशमुलक अडियो र भिजुअलको निर्माण गरी रेडियो/स्थानीय एफ एम र टेलिभिजनबाट प्रसारण	१,५००,०००।००	
		शपिङ्ग मल, फिल्म हल वा अन्य कुनै भिडभाड हुने स्थानहरुमा सन्देशमुलक भिजुअलको प्रदर्शनी	१,०००,०००।००	
		पर्यटन सम्बन्धी एफ एम रेडियो कार्यक्रम प्रसारण	१,०००,०००।००	
3	आन्तरिक पर्यटन प्रवर्द्धन तथा राष्ट्रिय पर्यटन मेला	राष्ट्रिय पर्यटन मेलाको आयोजना	५,०००,०००।००	
4	संस्थागत सहकार्य	संस्थागत सहकार्य, कुनै सृजनशील माध्यम मार्फत पर्यटन प्रवर्द्धन	१,०००,०००।००	
जम्मा			१२,०००,०००।००	

अनुसूची - ७
ग्रामीण तथा पर्यापर्यटन विकास

क्र.सं.	कार्यक्रम	क्रियाकलाप	रकम रु.	कैफियत
1	नमूना होमस्टे विकास	देशका विभिन्न स्थानहरुमा होमस्टेहरुको पूर्वाधार विकास (इलाम, संखुवासभा, दोलखा, सिन्धुली, काभ्रे, धादिङ्ग, तनहुँ, लमजुङ, स्याङ्गजा, रजहर नवलपरासी, मुस्ताङ, रुकुम, प्यूठान, तातोपानी-गोठीचौर जुम्ला, मुमाटप मुगु, गाभर बाँके, कैलाली, रामारोसन (अछाम) होमस्टेहरुको विकास	२,५००,०००।००	
2	पर्यापर्यटन विकास	पर्यापर्यटन विकासका कार्यक्रमहरुमा साभेदारी	१,०००,०००।००	
3	विशेष (निच) पर्यटन विकास	नेचर थेरापी लगायत अन्य पर्यटन गतिविधि	२,०००,०००।००	
जम्मा			५,५००,०००।००	

अनुसूची - ८
धार्मिक सम्पदाहरुको संरक्षण

क्र.सं.	कार्यक्रम/जिल्ला	क्रियाकलाप	रकम रु.	कैफियत
1	सोलुखुम्बु	नाम्चेको छोलैन संरक्षण तथा मर्मत नाङ्गबुक माने संरक्षण, चौरीखर्क टासी साङ्ग छोलिङ गुम्बा जिर्णोद्धार, जुविङ गाविस खुम्जुङ गुम्बा जिर्णोद्धार पेमा छोलिङ गुम्बा संरक्षण, रिमीजुङ सार खुम्बु ठाक्रे दोजे फोटाङ गुम्बा जिर्णोद्धार, गुमेला पेमा नाम्दिङ गुम्बा जिर्णोद्धार, जुविङ बुप्सा गुम्बा जिर्णोद्धार, जुविङ बौद्ध (मानी) तथा चोलैन जिर्णोद्धार, चौरीखर्क साँगा छोलिङ गुम्बा जिर्णोद्धार, क्योङ्मा, चौरीखर्क	१,०००,०००।०० १,०००,०००।०० १,३००,०००।०० १,३००,०००।०० १,३००,०००।०० १,३००,०००।०० १,०००,०००।०० १,०००,०००।०० १,०००,०००।०० १,०००,०००।००	
2	सुनसरी	पञ्चकन्या मन्दिर जिर्णोद्धार, इटहरी-४	२००,०००।००	
3	सप्तरी	श्री रामजानकी मन्दिर, प्रशवनी-७, बनौली पूर्वाधार विकास	३००,०००।००	
4	महोत्तरी	जलेश्वर मन्दिर जिर्णोद्धार	५००,०००।००	
5	ओखलढुङ्गा	ककनी मन्दिर धार्मिक पर्यटकीय पूर्वाधार विकास	५००,०००।००	
6	दोलखा	कालिञ्चोक मन्दिर परिसरमा निर्माणाधीन गेट निर्माण दोलखा भीमेश्वरमा भागवत सदनको संरक्षण	५००,०००।०० ५००,०००।००	
7	रामेछाप	भिमेश्वर मन्दिर ओखेनी, रामेछाप न.पा.-१ पल्लुल च्याङमा ओगेन गुम्बाको पुनः निर्माण	३००,०००।०० ५००,०००।००	
8	सिन्धुली	भद्रकाली मन्दिर पूर्वाधार विकास माइस्थान मन्दिर पूर्वाधार विकास गुप्तेश्वर महादेव, कुसुमटार पूर्वाधार विकास एकांगेश्वर मन्दिर भद्रकाली पूर्वाधार विकास देउरालीटार गणेश मन्दिर पूर्वाधार विकास, बाशेश्वर गाविस	२००,०००।०० २००,०००।०० ३००,०००।०० १००,०००।०० ५००,०००।००	
9	रौतहट	मिठुअवा-८ दुर्गादेवी मन्दिर पूर्वाधार विकास राजदेवी मन्दिर मत्सरी-१ जिर्णोद्धार	५००,०००।०० २००,०००।००	
10	नुवाकोट	देवराङ दोयलुङ गुम्बा, महाकाली गाविस, पूर्वाधार विकास	३००,०००।००	
11	भक्तपुर	गिता मन्दिर पूर्वाधार विकास, महामञ्जुश्री नगरकोट-११	१००,०००।००	
12	काठमाण्डौ	गोरखनाथ मन्दिर सम्बर्द्धन, कामनपा-५, पञ्चेधारा हाँडीगाउँ गीता मन्दिर स्वयम्भू पूर्वाधार विकास विन्ध्यवासिनी मन्दिर परिसर सम्बर्द्धन, कामनपा-४, प्रगति टोल	५००,०००।०० ७००,०००।०० ५००,०००।००	
13	मकवानपुर	अमिनहोता आस्रमको महादेव मन्दिर परिसर पूर्वाधार निर्माण हाँडीखोला-३ रामसिता परिसरमा सत्तल निर्माण	५००,०००।०० ५००,०००।००	

14	धादिङ	धुवाँकोट गाविसमा रहेको भगेरी भैरव मन्दिर संरक्षण	१,५००,०००।००
		त्रिपुरासुन्दरी मन्दिर परिसरको पूर्वाधार निर्माण	५००,०००।००
		भैरवी मन्दिर संरक्षण, सुनौला बजार	५००,०००।००
		थाके-२, श्रीकृष्ण मन्दिर परिसर पूर्वाधार निर्माण	३००,०००।००
15	चितवन	गणेश मन्दिर क्षेत्र पूर्वाधार निर्माण, भरतपुर नपा.-१९	५००,०००।००
16	कास्की	भद्रकाली मन्दिर पूर्वाधार निर्माण, पोखरा न.पा.-१२, १३	५००,०००।००
17	नवलपरासी	त्रिवेणीधाम क्षेत्र पर्यटन पूर्वाधार विकास	१,०००,०००।००
श्रीराम मन्दिर गैडाकोट, १६ अमरापुरी पूर्वाधार निर्माण		५००,०००।००	
18	बागलुङ	श्रीविश्वशान्ति कलश एवं श्रीसर्वसिद्धिधाम निर्माण अन्तर्गत श्री सम्पदलक्ष्मीकोट (कारिकोट) निर्माण	४,९००,०००।००
19	पाल्पा	बरडुदी-८, सिद्धबाबा मन्दिर पूर्वाधार निर्माण	५००,०००।००
20	स्याङ्गजा	भिकोट कालिका मन्दिर पूर्वाधार निर्माण, खिलुङ	१००,०००।००
21	अर्घाखाँची	अर्घा-४, चपरुङ्गको भगवती मन्दिर परिसर पूर्वाधार निर्माण	३००,०००।००
		नरसिंह मन्दिर जिर्णोद्धार, नरसिंहस्थान, हंसपुर	३००,०००।००
22	प्यूठान	बराह मस्टा मन्दिर, भुजेलवास	२००,०००।००
23	दाङ	बागरबाबा धार्मिक क्षेत्र पूर्वाधार विकास	३००,०००।००
24	जुम्ला	चन्दननाथ-६ बौद्ध स्तुपा जिर्णोद्धार	५००,०००।००
		चन्दननाथ-८ सन्तोषीमाता मन्दिर जिर्णोद्धार	५००,०००।००
		चन्दननाथ-१५ शिव मन्दिर जिर्णोद्धार	३००,०००।००
		चन्दननाथ-८ बुढोमष्टा मन्दिर जिर्णोद्धार	३००,०००।००
25	कालिकोट	जगतनाथ, सिउना गाविस, लाटेमस्टा मन्दिर परिसर पूर्वाधार निर्माण	५००,०००।००
26	दैलेख	कालिका मन्दिर जिर्णोद्धार, सातला	३००,०००।००
		पञ्चकोशी क्षेत्र पूर्वाधार विकास	५००,०००।००
		भुतेश्वर महादेव मन्दिर जिर्णोद्धार, नारायण नगरपालिका-६ भूर्ति	१,०००,०००।००
27	कैलाली	श्री पद्मप्रकाशेश्वर महादेव मन्दिर नारायणपुर-८, सत्ती, पूर्वाधार निर्माण	३००,०००।००
28	डोटी	बेताल देवता मन्दिर पूर्वाधार निर्माण, सातभरी-२, जजला	३००,०००।००
29	अछाम	त्रिपुरासुन्दरी तिलौडा मन्दिर परिसर पूर्वाधार निर्माण	३००,०००।००
		बागेश्वरी मन्दिर, नाडा पूर्वाधार निर्माण	२००,०००।००
		जिमराडी, त्रिवेणीधाम क्षेत्रमा पर्यटकीय पूर्वाधार निर्माण	३००,०००।००
30	बाजुरा	बडिमालिका मन्दिर कैलाशमाण्डौ पैमा -९, निर्माण तथा जिर्णोद्धार	२,०००,०००।००
31	बझाङ	खापर जगन्नाथ मन्दिर परिसर पूर्वाधार निर्माण	५००,०००।००
		महालिंग मन्दिर पूर्वाधार निर्माण, दोखार	३००,०००।००
32	दार्चुला	मालिकार्जुन मन्दिर परिसर पूर्वाधार निर्माण	३००,०००।००
33	डडेल्धुरा	भागेश्वरी मन्दिर पर्यटकीय पूर्वाधार निर्माण, सतीगाउँ-४	३००,०००।००
		उग्रतारा मन्दिर पर्यटकीय पूर्वाधार निर्माण	३००,०००।००
जम्मा			४०,५००,०००।००

अनुसूची - ९

ठमेल क्षेत्रको पर्यटन विकास तथा प्रवर्द्धन

ठमेल क्षेत्रको पर्यटन विकास तथा प्रवर्द्धन				
क्र.सं.	कार्यक्रम	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	रकम रु.	कैफियत
1	ठमेल पर्यटन विकास	ठमेल क्षेत्रमा हुने सडक महोत्सवमा साभेदारी	१,०००,०००।००	
		ठमेल घुम्न आउने पर्यटकहरूका लागि सुरक्षाको प्रत्याभूति दिन सी.सी.टि.भी. जडान	२,५००,०००।००	गत आ.व.मा रु. १५ लाख निकास भैसकेको
		ठमेलमा शौचालय सहितको पर्यटक सूचना केन्द्रको निर्माण	३,०००,०००।००	गत आ.व.मा रु. २५ लाख निकास भैसकेको
जम्मा			६,५००,०००।००	

अनुसूची - १०

मानव संसाधन क्षमता विकास

क्र.सं.	कार्यक्रम	क्रियाकलाप	रकम रु.	कैफियत
1	साना लज तथा होटल व्यवस्थापन तालिम	फिदिम (पाँचथर), दिक्तेल (खोटाङ्ग), संखुवासभा (मिल्के जलजले), ओखलढुङ्गा बजार (ओखलढुङ्गा), भेडेटार (धनकुटा), जनकपुर (धनुषा), सिन्धुलीगढी, पाल्पा, प्यूठान, जुम्ला, बर्दिया, महेन्द्रनगर, साँफेबगर (अछाम), बझाङ	२,०००,०००।००	
2	लोकल गाइड तालीम	धरान, दोलखा, काठमाडौं (किर्तीपुर)	७००,०००।००	
3	अग्र पत्तिका जनशक्तिका लागि तालीम / अभिमूखीकरण	त्रि.अ.वि.का प्रहरी, पर्यटक प्रहरी, अध्यागमन कर्मचारी	१,०००,०००।००	
4	पर्यटन आतिथ्यता सम्बन्धी अभिमूखीकरण	काठमाण्डौका पर्यटक वाहन चालकहरूलाई अभिमूखीकरण	२००,०००।००	
		पर्यटकीय क्षेत्रका सरोकारवालाहरूलाई पर्यटन सम्बन्धी अभिमूखीकरण	१,०००,०००।००	
5	पत्रकारहरूका लागि पर्यटन सम्बन्धी अभिमूखीकरण	पत्रकारहरूका लागि अभिमूखीकरण (जर्नालिस्ट टु जर्नालिस्ट अन्तरक्रिया कार्यक्रम)	५००,०००।००	
6	जलयान्त्र सम्बन्धी तालिम	क्यानोनोनिङ्ग गाइड तालिम	३००,०००।००	

		रिभर गाइड तालिम	३००,०००।००	
7	समसामयिक विषयहरूमा छोटो अवधिको तालीम	काठमाण्डौ, पोखरा, चितवनमा डिजिटल मार्केटिंग तालिम	१,०००,०००।००	
		पदयात्रा तथा पर्वतारोहण क्षेत्रमा कार्यरत जनशक्तिका लागि क्षमता अभिवृद्धि	१,०००,०००।००	
		Climbing and Mountaineering Orientation Training for Sirdar/High Altitude Workers; Tourism Marketing & Responsible Mountain Tourism	३००,०००।००	
8	होमस्टे व्यवस्थापन तालीम	क) इलाम, संखुवासभामा, दोलखा, सिन्धुली ग्वाल्टार र देउराली (हलेसी मार्ग), धादिङ, नुवाकोट (ओखरपौवा), मकवानपुर (दामन/पालुङ्ग), चितवन, नवलपरासी (पिप्रहर), पात्सा, प्यूठान, रुकुम, जुम्ला/राग, कैलाली (टिकापुर/घोडाघोडी क्षेत्र)	२,०००,०००।००	
9	सृजनशील बजारीकरण तथा प्रवर्द्धन	पर्यटन व्यवसायमा संलग्न व्यवसायी तथा मानव संसाधनका लागि अन्तर्राष्ट्रिय प्रशिक्षकबाट तालीम	५००,०००।००	
10	होमस्टे कार्यशाला गोष्ठी	होमस्टे कार्यशाला गोष्ठी आयोजनामा सहकार्य	३००,०००।००	
11	अध्यागमन सेवा अभिवृद्धि	सफ्टवेयर निर्माण, क्षमता विकास, सेवा सुधार तथा सौन्दर्यीकरण	४,०००,०००।००	
जम्मा			१५,१००,०००।००	

अनूसूची ११ :

बजेट शिर्षक : ५ क्षेत्रीय कार्यालय पोखरा

बजेट उप-शिर्षक	कार्यक्रम	बजेट रकम, रु.	क्रियाकलापहरु	उपलब्धी सुचकहरु	कैफियत र समन्वय गरिने निकाय
५.१ पर्यटन सम्पदा विकास	५.१.१ पर्यटकीय पूर्वाधार निर्माण	५००,०००।००	मर्दी हिमाल पदयात्रामार्ग निर्माण, साइनेज तथा सुचना बोर्डहरु सहित	पदयात्रामार्ग निर्माण भएको हुने	मर्दी ट्रेक पर्यटन व्यवस्थापन तथा व्यवसायी समितिसँगको साभेदारीमा पूरा गरिने ।
		४५०,०००।००	माछापुच्छ्रे मोडेल ट्रेक पूर्वाधार निर्माण	पदयात्रामार्ग निर्माण भएको हुने	
		३००,०००।००	ताहुलेक (स्याङ्जा) पदयात्रामार्ग निर्माण	पदयात्रामार्ग निर्माण भएको हुने ।	
		३००,०००।००	लेकसाइडमा Tourist Police Information बिट निर्माण	Tourist Police Information बिट निर्माण भएको हुने ।	Tourist Police Unit/REBAN
		१,०००,०००।००	लेकसाइडमा सिसिटिभि र सोलार प्यानल राख्ने	सिसिटिभि र सोलार प्यानल राखिएको हुने	स्थानीय निकाय, उपभोक्ता समिति, संघ संस्थासँगको साभेदारीमा
	जम्मा	२,५५०,०००।००			
	५.१.२ पर्यटकीय गन्तव्यहरुको सौन्दर्यीकरण	३००,०००।००	पर्वत जिल्लाको कुश्मा -जादी जोड्ने नेपालकै अग्लो भोलुङ्गे पुलको कुश्मातर्फको भागमा बगैँचा निर्माण	भोलुङ्गे पुल छेउमा बगैँचा निर्माण भएको हुने	जि.वि.स. पर्वत/पर्वत पर्यटन प्रवर्द्धन केन्द्रसँगको साभेदारीमामा गरिने
		जम्मा	३००,०००।००		
	५.१.३ प्रचार सामाग्रीको उत्पादन तथा वितरण	४००,०००।००	पोखरा वृत्तचित्रको सम्पादन गरि पुनः उत्पादन गर्ने ।	वृत्तचित्र उत्पादन तथा वितरण भएको हुने ।	स्थानिय निकाय तथा पर्यटन क्षेत्रमा कार्यरत संस्थाहरूसँगको साभेदारीमा गरिने
		६००,०००।००	पर्यटकीय गन्तव्य तथा गतिविधिहरुको ब्रोसर/पोष्टर छपाई गर्ने	ब्रोसर/पोष्टरहरु छपाई भएको हुने	
		५००,०००।००	घलेल क्यानोनिङ, मिलेनियम ट्रेक, मुस्ताङको पोष्टर डिजाइन तथा उत्पादन गर्ने	पोष्टर छपाई भएको हुने	
	जम्मा	१,५००,०००।००			

५.२.	पर्यटन सहजिकरण	५.२.१	पर्यटनमा विशेष महत्व राख्ने दिवसहरु	३००,०००।००	पर्यटनमा विशेष महत्व राख्ने दिवस मनाउनका लागि सहयोग :	विशेष महत्वका दिवसहरु मनाइएको हुने	विभिन्न संघ संस्था, युवा क्लब, उद्योग वाणिज्य संघसँग सहकार्य गरि
					क) ग्रामीण पर्यटन दिवस		
					ख) धौलागिरि, मनास्लु र अन्नपूर्ण आरोहण दिवस		
		५.२.२	पर्यटन मेला तथा महोत्सव	५००,०००।००	क) स्थानीय स्तरमा आयोजना हुने मेला तथा उत्सवहरुको प्रवर्द्धन	क) मेला/उत्सवहरुको प्रवर्द्धन भएको हुने	विभिन्न संघ संस्था, युवा क्लब, उद्योग वाणिज्य संघसँग सहकार्य गरिने
				१,५००,०००।००	ख) पोखरा सडक महोत्सव, फेवा नववर्ष महोत्सव, असारे रोपाई, आहा गोल्ड कप, मनाङ्गको यारथुङ्ग महोत्सव, वेगनास फिस फेस्टिभल आदि		
				१,०००,०००।००	ग) अन्तर्राष्ट्रिय प्याराग्लाइडिङ्ग च्याम्पियनसिप (NAA) / airshow, World Taekwondo Hamadan Championship, Himalayan Rush, Triathlon जस्ता साहसिक खेलकुद प्रवर्द्धन	ख) साहसिक पर्यटन गतिविधिको प्रवर्द्धन भएको हुने	

		५.२.३	परिचयात्मक भ्रमण	१,०००,०००।००	क) संचार माध्यम र पर्यटन व्यवसायीलाई पर्यटकीय सम्पदा क्षेत्रको परिचयात्मक भ्रमण : ल्वाङ्घलेल, सिरुवारी-रानीमहल ट्रेक, पोखरा-जोमसोम तथा गोरखा-बन्दिपुर, पर्वत, ढोरपाटन) ख) अन्तर्पूर्ण क्षेत्र संरक्षण परियोजनासँगको सहकार्यमा अन्तर्पूर्ण क्षेत्रमा राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय मिडिया परिचयात्मक भ्रमण आयोजना ग) अन्तर्राष्ट्रिय मिडियाको परिचयात्मक भ्रमण	पत्रकारहरु, व्यवसायीहरु तथा निकायहरु परिचयात्मक भ्रमण गराइएको हुने ।	विभिन्न संघ संस्था, युवा क्लब, उद्योग वाणिज्य संघ सँग सहकार्य
			जम्मा	४,३००,०००।००			
५.३	मानव संसाधन विकास	५.३.१	मानव संसाधन विकासका लागि तालिम		क) स्थानीय पर्यटन व्यवसायी तथा होमस्ट समुदायहरुको क्षमता अभिवृद्धिका लागि तालिम १५०,०००।०० Hygiene management with Cooking and baking training with REBAN & PHA ३००,०००।०० Pokhara City Guide Training in cooperation with NATTA २००,०००।०० Canning Guide Training in Lwange १००,०००।०० First Aid Training with NMA	उल्लिखित कार्यक्रमहरु सम्पन्न भएको हुने ।	सबै कार्यक्रमहरु स्थानीय निकाय, उपभोक्ता समिति, संघ संस्था सँगको समन्वय तथा साभेदारी वा अनुदानमा पूरा गरिने ।

				२००,०००।००	पर्यटन सचेतना अभिवृद्धि कार्यक्रमहरु : मगर हेरिटेज ट्रेक		
				१००,०००।००	Management Training with PHA		
				१००,०००।००	पर्यटक प्रहरीलाई पर्यटक मैत्री बनाउन तालिम		
			जम्मा	१,१५०,०००।००			
५.४	क्षेत्रीय पर्यटन प्रवर्द्धन	५.४.१	क्षेत्रीय पर्यटन प्रवर्द्धन (आन्तरिक)	३००,०००।००	क) स्थानीय व्यवसायीहरुको राष्ट्रिय प्रवर्द्धन कार्यक्रम		
				१००,०००।००	ग) जाँउ है पोखरा कार्यक्रमको प्रवर्द्धन		Paschimanchal Hotel Association
				१००,०००।००	सडक महोत्सवको प्रवर्द्धन		REBAN Pokhara
		५.४.२	क्षेत्रीय पर्यटन प्रवर्द्धन (अन्तर्राष्ट्रिय)	१,२००,०००।००	क) भारतका विभिन्न शहरहरुमा Border Town Sales Mission कार्यक्रम (पोखरा र वरपरका व्यवसायीहरुको संलग्नतामा)	पोखराको प्रवर्द्धन कार्यक्रमहरु बोर्डको पर्यटन बजार व्यवस्थापन तथा प्रवर्द्धन महाशाखा सँगको समन्वयमा आयोजना गरिने	चलिए पोखरा कार्यक्रमको प्रवर्द्धन पश्चिमाञ्चल होटल संघसँगको सहकार्यमा
				१,२००,०००।००	ख) चीनका विभिन्न शहरहरुमा Sales Mission कार्यक्रम पोखरा र वरपरका व्यवसायीहरुको संलग्नतामा आयोजना गरिने (NATTA/PHA/PTC)		

				८००,०००।००	ग) Joint promotion program with tourism associations for immediate tourism revival in Pokhara.		PTC/REBAN/NAA/PHA/NATTA
			जम्मा	३,७००,०००।००			
५.५	क्षेत्रीय कार्यालय	५.५.१	प्रशासनिक खर्च	९००,०००।००	क) स्टेशनरी मसलन्द ख) कार्यालय भवन मर्मत संम्भार ग) बिजुली, पानी, टेलिफोन, Internet सेवा-घ) दैनिक कार्यालय सञ्चालन -किचन, शौचालय, सरसफाई) ड) इन्धन -जेनेरेटर, बाइक)		
		५.५.२	पर्यटक प्रहरी सहयोग	१००,०००।००	क) पर्यटक प्रहरी उपशाखा कास्कीको दैनिक कार्य संचालनका लागि (बिजुली, पानी, टेलिफोन, Internet सेवा, इन्धन, कार्यालय भवन मर्मत संम्भार)		
			जम्मा	१,०००,०००।००			
५.६			भैपरी आउने खर्च	६३,९०५।८८			
कूल जम्मा				१४,५६३,९०५।८८			

आ.ब. २०७१/७२ मा बक्यौता रहेका कार्यक्रम (Payable)							
				५००,०००।००	पञ्चासे पर्यटकीय क्षेत्रमा पूर्वाधार निर्माण	पञ्चासे पर्यटकीय क्षेत्रमा पूर्वाधार निर्माण भएको	भुक्तानीका लागि File कर्पोरेट महाशाखामा पेश गरिसकेको
				३३५,०००।००	अर्घाखाँचीको भगवती गा.वि.स.को माचपानी पोखरीको बाल निर्माण	काम सम्पन्न भएको	भुक्तानीका लागि File कर्पोरेट महाशाखामा पेश गरिसकेको
				१,९००,०००।००	मट्टिखान भ्यूटावर तथा फुसेखोलाबाट मट्टिखान भ्यूटावरसम्म पैदल मार्ग निर्माण	भ्यूटावर एवं पैदलमार्ग निर्माण भएको हुने	भुक्तानीका लागि File कर्पोरेट महाशाखामा पेश गरिसकेको
				१००,०००।००	श्री पश्चिमाञ्चल होटल संघ पोखरासँगको सहकार्यमा सञ्चालित“जाउँ है पोखरा” कार्यक्रम	कार्यक्रम सम्पन्न भएको	भुक्तानीका लागि File कर्पोरेट महाशाखामा पेश गरिसकेको
				७५,०००।००	नेपाल ट्रियाथलन एशोसियसनद्वारा आयोजना गरिएको Pokhara 2015 ASTC 3rd South Asian Triathlon Championship	कार्यक्रम सम्पन्न भएको	भुक्तानीका लागि File कर्पोरेट महाशाखामा पेश गरिसकेको
				१००,०००।००	श्री फ्यानटास्टिक नेपाल होलिडेज प्रा.लि.द्वारा आयोजना गरिएको हिमालयन रस ट्रियाथलन इन दि हिमालयज प्रतियोगिता	कार्यक्रम सम्पन्न भएको	भुक्तानीका लागि File कर्पोरेट महाशाखामा पेश गरिसकेको
				१४,३५०।००	दैनिक पत्रिका खरिद		भुक्तानीका लागि File कर्पोरेट महाशाखामा पेश गरिसकेको
			जम्मा	३,०२४,३५०।००			
आ.ब. २०७०/७१ मा बक्यौता रहेका कार्यक्रम (Payable)							

				१६,५४७००	सोभाअटो पार्टस पोखरा	पर्यटक प्रहरी टायर खरिद	भुक्तानीका लागि File कर्पोरेट महाशाखामा पेश गरिसकेको
				३९३,९४५।१२	Parichaya Flex प्रिन्ट सर्भिस पोखरा	4 Information Hoarding Board construction/ installation/fitting with reflectors	भुक्तानीका लागि File कर्पोरेट महाशाखामा पेश गरिसकेको
				४०,००२।००	आर्दस अफसेट प्रिन्टर्स	घलेगाउँको ५,००० प्रति ब्रोसर छपाई	भुक्तानीका लागि File कर्पोरेट महाशाखामा पेश गरिसकेको
				२८,२५०।००	आर्दस अफसेट प्रिन्टर्स	घलेल क्षेत्रको लिफलेट ५००० प्रति ब्रोसर छपाई	भुक्तानीका लागि File कर्पोरेट महाशाखामा पेश गरिसकेको
			जम्मा	४७८,७४४।१२			
			कुल बक्यौता	३,५०३,०९४।१२			
कुल जम्मा				१८,०६७,०००।००			

बजेट शिर्षक : ६, कर्पोरेट सर्भिसेज
आ.व. २०७२/७३ को बजेट विवरण

क्र.सं.	शिर्षक	आ.व. २०७१/७२ को विनियोजित बजेट, रु.	आ.व. २०७२/७३ का लागि विनियोजित बजेट, रु.
१	कर्मचारी तथा कार्यालय सञ्चालन खर्च	१३०,९३२,८४४।२४	१४१,८९९,०९२।७१
२	पूँजीगत खर्च	८,४५०,०००।००	३,०००,०००।००
	कूल	१३९,३८२,८४४।२४	१४४,८९९,०९२।७१

कॉर्पोरेट सर्विसेज महाशाखा
कर्मचारी तथा कार्यालय सञ्चालन खर्च
आ.व. २०७२/७३

क्र.सं.	विवरण	आ.व. २०७१/७२ को विनियोजित बजेट, रु.	आ.व. २०७२/७३ का लागि विनियोजित बजेट, रु.
क	कर्मचारी खर्च		५६,८९८,२९६।७१
ख	कार्यालय सञ्चालन खर्च		८५,०००,७९६।००
जम्मा		१३०,९३२,८४४।२४	१४१,८९९,०९२।७१

कॉर्पोरेट सर्भिसेज महाशाखा
पूँजीगत खर्च विवरण

क्र.सं.	विवरण	आ.व. २०७१/७२ को विनियोजित बजेट, रु.	आ.व. २०७२/७३ का लागि विनियोजित बजेट, रु.	कैफियत
१	पर्यटक सेवा केन्द्र भवन परिसरमा मन्दिर निर्माण/मुर्ति स्थापना	३००,०००।००	५००,०००।००	
२	कर्मचारीका लागि कम्प्युटर, ल्यापटप खरिद	६००,०००।००	२,०००,०००।००	
३	फर्निचर	४००,०००।००	५००,०००।००	
जम्मा		१,३००,०००।००	३,०००,०००।००	

आ.व. २०७२/७३
कर्मचारी तथा कार्यालय सञ्चालन खर्च

क. कर्मचारी खर्च

क्र.सं.	विवरण	अनुसूची	आ.व. २०७१/७२ को विनियोजित बजेट, रु.	आ.व. २०७२/७३ का लागि विनियोजित बजेट, रु.
१	तलब	१	३५,२६१,७९६।५४	२७,२९६,५५७।९८
२	आवास भत्ता	२	४,६६८,०००।००	३,८७६,०००।००
३	यातायात भत्ता	३	१,८०४,८००।००	१,४९७,६००।००
४	चाडपर्व भत्ता (१ महिना)	४	२,१९३,२३४।००	२,५००,०००।००
५	ग्रेड तथा सचय कोष	५	२,९०३,८५९।२०	५,८४९,७३८।७३
६	पोसाक भत्ता	६	६६०,०००।००	६६०,०००।००
७	संचार भत्ता	७	६३४,२००।००	६१६,०००।००
८	स्वास्थ्योपचार भत्ता	८	४,८३९,७६५।३४	३,०६०,०००।००
९	करार, ज्यालादारी सेवा	९	९,९६८,५२४।००	७,३२९,४००।००
१०	कर्मचारी प्रोत्साहन : तलबी भ्रमण कार्यक्रम	९ (क)	४,२७२,७५०।००	३,२१३,०००।००
११	कर्मचारी क्षमता विकास कार्यक्रम : गोष्ठी, तालीम, सेमिनार, अध्ययन तथा अवलोकन भ्रमण		२,५००,०००।००	१,०००,०००।००
१२	ने.प.बो.कर्मचारी यूनियनसँगको सहकार्यका कार्यक्रमहरु		५००,०००।००	
जम्मा			७०,२०६,९२९।०८	५६,८९८,२९६।७१

ख. कार्यालय सञ्चालन खर्च

मर्मत/सम्भार खर्च

क्र.सं.	विवरण	अनुसूची	आ.व. २०७१/७२ को विनियोजित बजेट, रु.	आ.व. २०७२/७३ का लागि विनियोजित बजेट, रु.
१	ए/सी तथा साउण्ड सिस्टम	१०	४००,०००।००	२५०,०००।००
२	कम्प्युटर तथा नेटवर्क	११	५००,०००।०४	८५२,०००।००
३	विद्युत	१२	३९०,०००।००	२१६,०००।००
४	फर्निचर	१३	१४४,०००।००	४२,०००।००
५	बगैँचा	१४	४९९,९९२।००	४३२,०००।००
६	जेनेरेटर	१५	१२०,४८०।००	६६,०००।००
७	टेलिफोन तथा फ्याक्स	१६	२२२,०००।००	१०२,०००।००
८	फोटोकपी मेसिन	१७	१५०,०००।००	९२,०००।००

9	पर्यटक सेवा केन्द्र भवन, काठमाण्डौ तथा क्षेत्रीय/शाखा कार्यालय मर्मत	18	३९०,०००।००	२,१५०,०००।००
10	सवारी साधन मर्मत	19	६३४,०००।००	८५०,०००।००
11	पलम्बिङ्ग		२४९,९९९।९६	३००,०००।००
जम्मा			३,७००,४७२।००	५,३५२,०००।००
मसलन्द				
1	पत्रपत्रिका (कार्यकारी प्रमुख, निर्देशक, प्रबन्धक तथा महाशाखाका लागि)		४००,०००।००	१५०,०००।००
2	कार्यालय मसलन्द	20	१,०१०,०००।००	१,१४०,०००।००
3	टिम्स कार्ड छपाई		३,२००,०००।००	३,२००,०००।००
जम्मा			४,६१०,०००।००	४,४९०,०००।००

प्रशासनिक खर्च

क्र.सं.	विवरण	अनुसूची	आ.व. २०७१/७२ को विनियोजित बजेट, रु.	आ.व. २०७२/७३ का लागि विनियोजित बजेट, रु.
1	बोर्डको वार्षिकोत्सव		३००,०००।००	
2	बोर्डका सूचना केन्द्र/क्षेत्रीय कार्यालयहरुको अनुगमन			४००,०००।००
3	बोर्डका प्रवर्द्धनात्मक सामाग्रीहरुको कार्गो तथा कुरियर, (राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय) सरकारी तथा गैरसरकारी संघसंस्था, कुटनीतिक नियोग, शैक्षिक संस्थान आदि		४,०००,०००।००	२,५००,०००।००
4	भ्याट रिक्लेम सम्बन्धी खर्च			५००,०००।००
5	पर्यटन सेवा शुल्क संकलन कमिसन (३ प्रतिशत एयरलाईन्स)			१५,०००,०००।००
6	व्यवसायिक संस्थागत साझेदारी (Corporate Partnerships), Corporate Social Responsibility तथा कर्मचारी किरिया खर्च		२००,०००।००	७००,०००।००
7	कार्यकारी समिति तथा उपसमितिको बैठक लगायतका खर्चहरु		२,०००,०००।००	३,०००,०००।००

8	कार्यकारी प्रमुखको कार्यालय खर्च		१,०००,०००।००	५००,०००।००
9	लेखा परिक्षण शुल्क तथा खर्च	21	८००,०००।००	१,८००,०००।००
10	प्रशासनिक तथा कानुनी परामर्श खर्च	22	४,०००,०००।००	२,०००,०००।००
11	कर्मचारी भर्ना कार्यक्रम		५००,०००।००	१,०००,०००।००
जम्मा			१२,८००,०००।००	२७,४००,०००।००

दायित्व

क्र.सं.	विवरण	अनुसूची	आ.व. २०७१/७२ को विनियोजित बजेट, रु.	आ.व. २०७२/७३ का लागि विनियोजित बजेट, रु.
1	शुल्क तथा नविकरण	23	२२५,०००।००	२४०,०००।००
2	ब्याज तथा बैङ्क खर्च		५०,०००।००	५०,०००।००
3	कर जरिवाना			२१,०५०,५५८।००
4	तिर्नुपर्ने दायित्व			१०,०००,०००।००
5	पाटा सदस्यता शुल्क		२५०,०००।००	३,०५०,०००।००
जम्मा			५२५,०००।००	३४,३९०,५५८।००

कार्यालय खर्च

1	ईन्धन	24	१,८४७,३४०।००	१,०६२,६००।००
2	दैनिक चिया, पानी खर्च	25	१,१८८,०००।००	१,४३०,०००।००
3	बिमा	26	२,१०२,९६३।९६	२,०३०,६३८।००
4	लिज तथा भाडा खर्च	27	१,५००,०००।००	३,२५५,०००।००
5	कार्यालय सरसफाई	28	५२२,०००।००	३५०,०००।००
6	कार्यालय सुरक्षा	29	१,९९२,०००।००	२,०४०,०००।००
7	यातायात तथा कार्यालय सम्बन्धी सानातिना खर्च	30	२४०,०००।००	१००,०००।००
8	कंपोरेट विज्ञापन		१,५००,०००।००	१,७००,०००।००
9	ईमेल/इन्टरनेट कनेक्सन		८००,०००।००	९००,०००।००
10	ईमेल होस्टिङ/मेन्टेनेन्स			५००,०००।००
जम्मा			११,६९२,३०३।९६	१३,३६८,२३८।००
जम्मा कार्यालय सञ्चालन खर्च			३३,३२७,७७५।९६	८५,०००,७९६।००
कूल कर्मचारी तथा कार्यालय सञ्चालन खर्च			१०३,५३४,७०४।२४	१४१,८९९,०९२।७१